

Täiskasvanute gümnaasiumide kaitseks

Tg-e kaitseks

Heiki Kiidli 2012

Saateks

Käesolev esitlusmaterjal on kokku pandud lühiversioon meie koolis alates 1996. aastast läbiviidud küsitluste tulemuste põhjal. Oleme teinud järeldusi, nende põhjal rakendanud hulgaliselt parendustegevusi ja saavutanud õppijasõbraliku ja kohandatud õppega kooli maine haridustee erinevatel põhjustel katkestanutele. Me ei takista neid kooli tulekul, usaldame neid, sest teame ja ka mõistame nende probleeme ning püüame kooli võimuses olevate vahenditega igati kaasa aidata nende leevendamisele või ka lahendamisele. Seetõttu tullakse meile aastaringelt ja jätkuvalt, sest teatakse, et usaldus, kvaliteet ja avatus siin väärtused, mille poole hakkame partneritena ühiselt püüdlema. Kõik loomulikult ei ole valmis selliseks vabaduseks, kus ise tuleb otsustada, end motiveerida ning ka vastutada, kuid need, kes seda suudavad ja jõuavad hoolimata takistustest (sh töö- ja pereelu jpm) lõpetada keskkooli, on ettevõtlikud, pereelu väärtustavad ja riigitruid kodanikud, kes ei kardaks teha tööd ja/või edasiõppida ükskõik kus või millal. Me ei ole päeva- ega kutsekoolide vastalised, kõiki koole on vaja. Me oleme teise võimalus kool, eranditega hakkamasaav, kus aidatakse lahendada haridustee tüpikuid.

Heiki Kiidli

Tallinna Täiskasvanute Gümnaasiumi direktor

Mis neid ühendab ?

- ✚ HENRY FORD – Fordi asutaja
- ✚ THOMAS EDISON – General Electricu looja
- ✚ BILL GATES – Microsofti asutaja
- ✚ MARK ZUCKENBERG – Facebooki asutaja
- ✚ WALT DISNEY – Disni Worldi asutaja
- ✚ STEVE JOBS – Apple'i asutaja

Nad vihkasid kooli sellisena nagu ta ...sageli on...
...ei õppinud päevakoolis headele hinnetele
...neile meeldis õppida
...tegid ko

...oleksid võinud tulla EV täiskasvanute
gümnaasiumidesse

Täiskasvanute gümnaasiumide jätkuv vajalikkus lähiaastatel

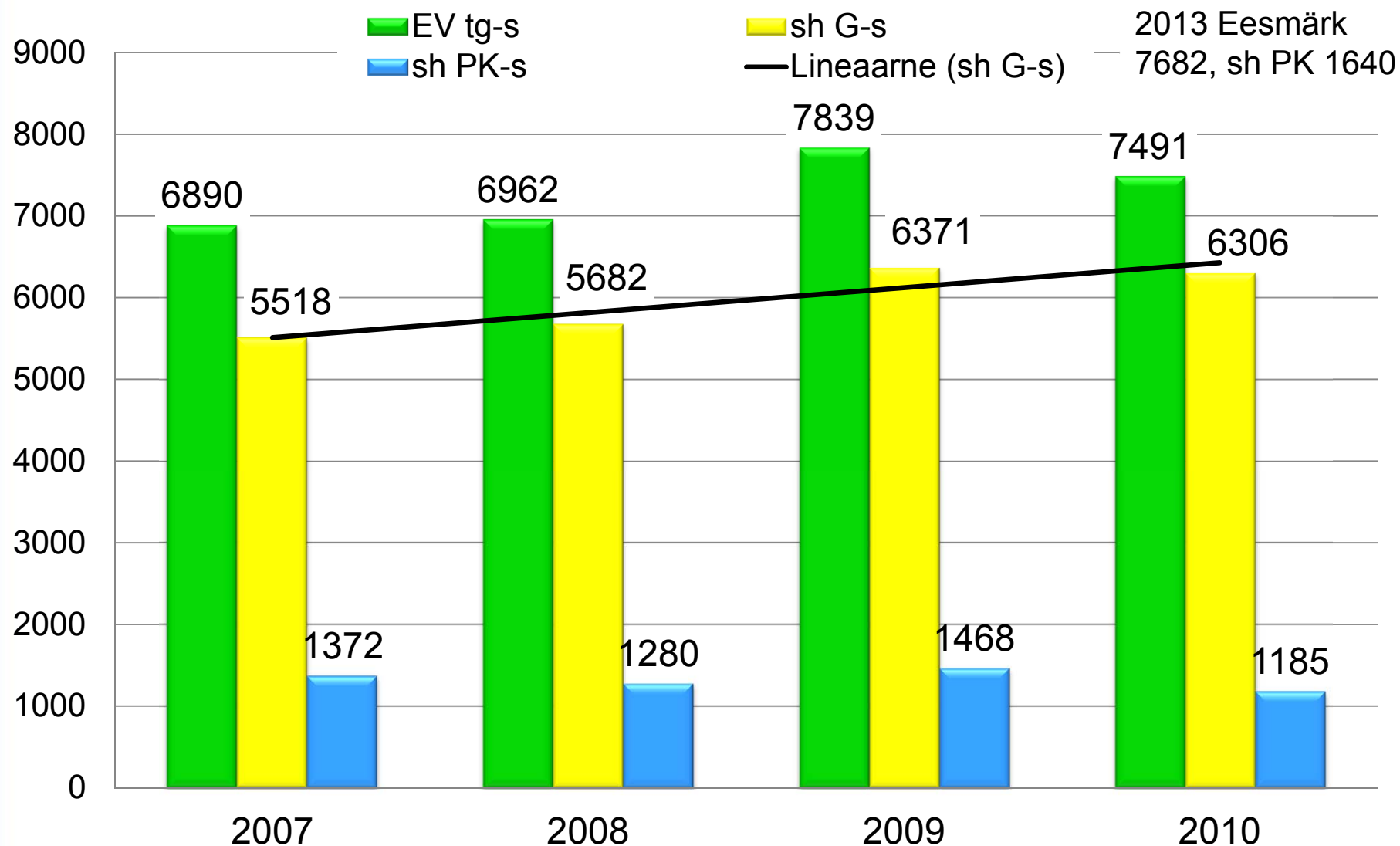
$\Sigma: 52=16+36$

Tg-e kaitseks

Mittestatsionaarses õppes osalejate dünaamika EV-s

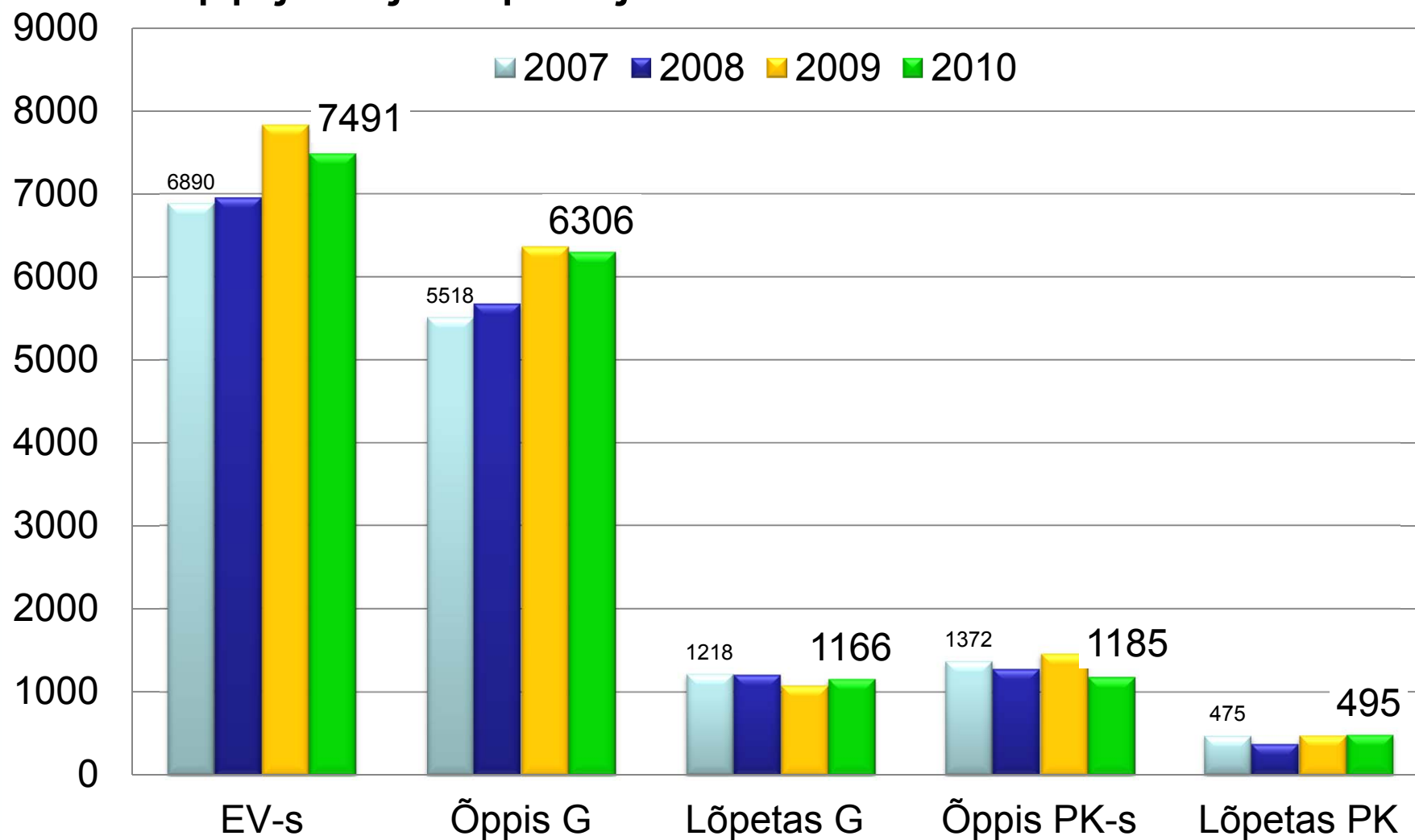

Tg-e jätkuv vajalikkus EV-s

Heiki Kiidli 2012

Õppijate ja lõpetajate dünaamika EV msõ-s

Teadkem ja arvestagem, et ...

- täiskasvanute gümnaasiumides (Tg) õpivad täiskasvanud ja noored õppurid (õ), kelle jaoks õppimine ei ole põhitegevus, kes on esmase hariduse omandanud ning pöördunud hiljem koolis õppimise juurde tagasi
- (õ) püüdlevad Tg-des üldharidust – sotsialiseerumiseks vajalike teadmiste, oskuste ja mõistmise ühtsust
- (õ) osalevad elukestvas õppimises – kõigis elu jooksul ette võetavates õppetegevustes, eesmärgiga parendada oma teadmisi, oskusi ja kompetentsi
- (õ)-s kujuneb eluharidus - haridus, millega kaasneb oskus tulla toime igapäevases suhtlemises erinevates rollides, rajada perekond ja kodu, osaleda ühisk- ja kultuurielus

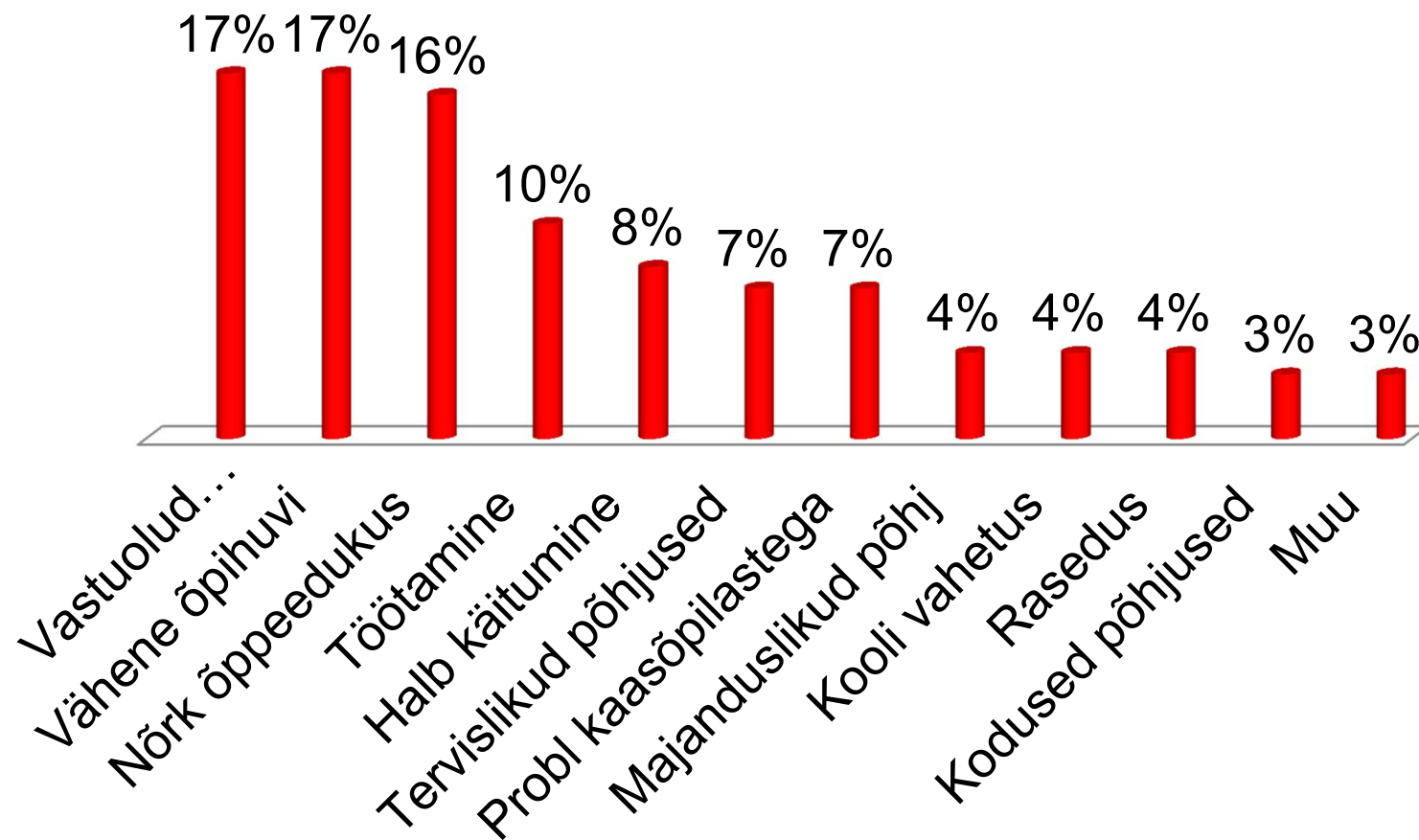
? Mida tehakse täiskasvanute gümnaasiumis ?

- **Tg aitab:** inimestel tagasi tulla õppimise juurde: *jah/ei*
- ...kaotada hirme kooli, õppimise ja mingite ainete suhtes: *jah/ei*
- ...avaneda, aru saada ja mõista elukestva õppimise vajadusest :
- ...mõistmisele jõuda kes õppimistulemuste eest 100% vastutab: *j/e*
- ...leida alati abi, tuge või nõustamist: *jah/ei*
- ...õppima õppida, eneseusul taastuda ja enesekindlusel tõusta: *j/ei*
- ...saada edasiõppima, tööle, jääda sinna ja olla seal hinnatud: *j/ei*
- ...kujundada toimetulekuvalmidust ja parendada elustandardit: *j/ei*
- ...väärtustatakse meid/suhtutakse meisse kui partneritesse: *jah/ei*

Kursus "TÕ" ülesanne, millele on vastatud ajavahemikus 1998-2011 ~100%-lt "jah"

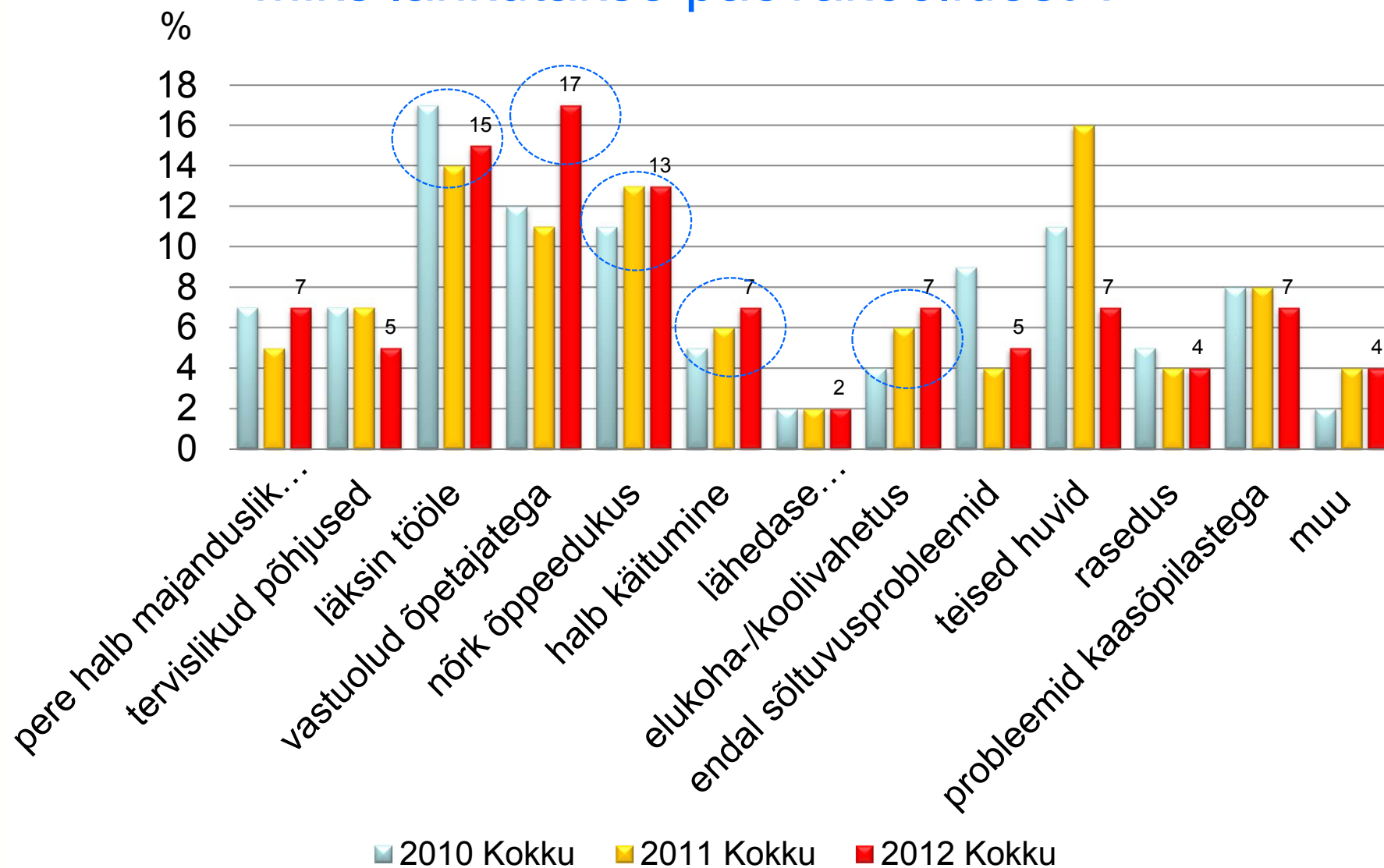
Miks lahkutakse päevakoolidest ?

2000-2009 küsitlustulemuste keskmine

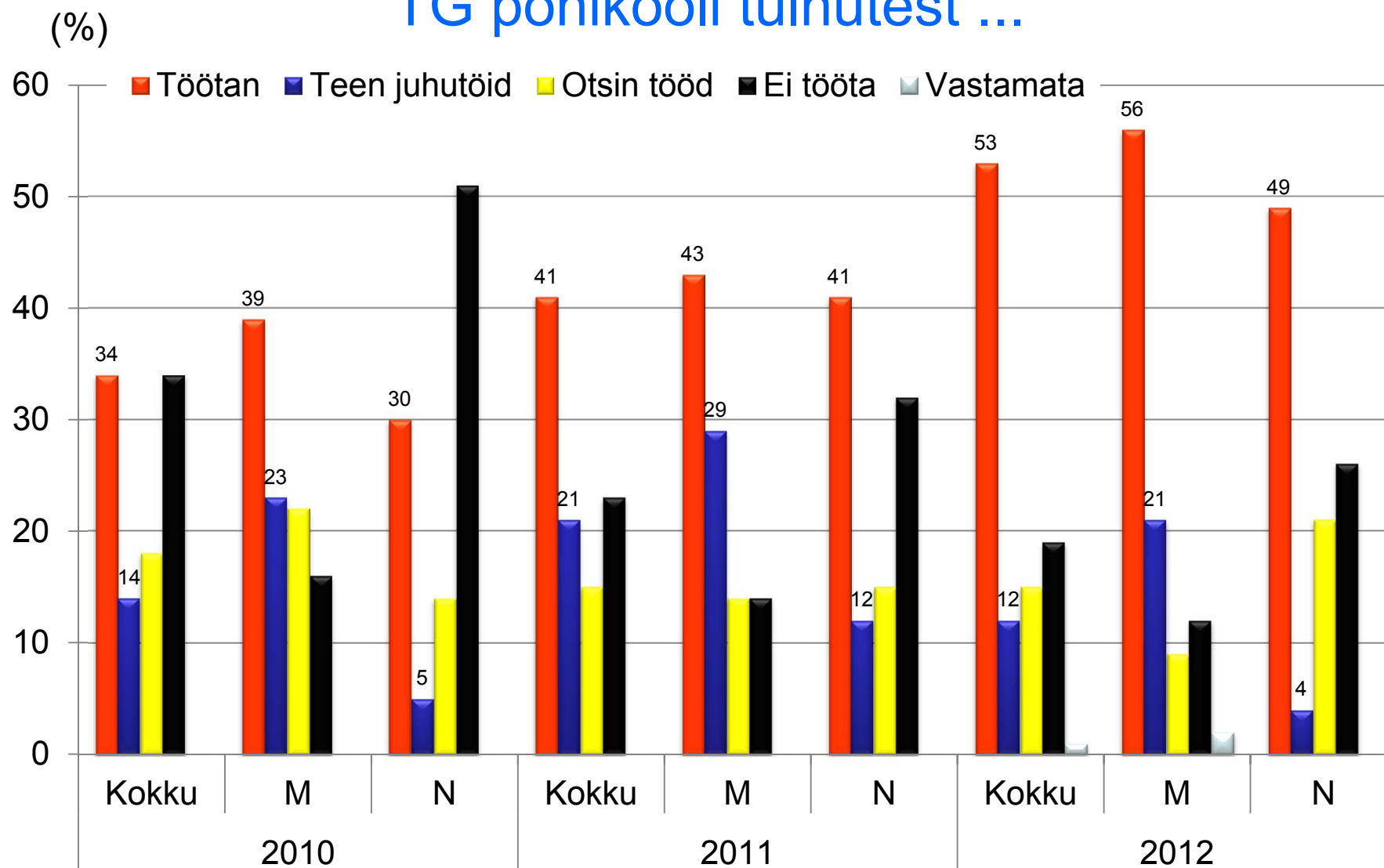

Miks lahkutakse päevakoolidest ?

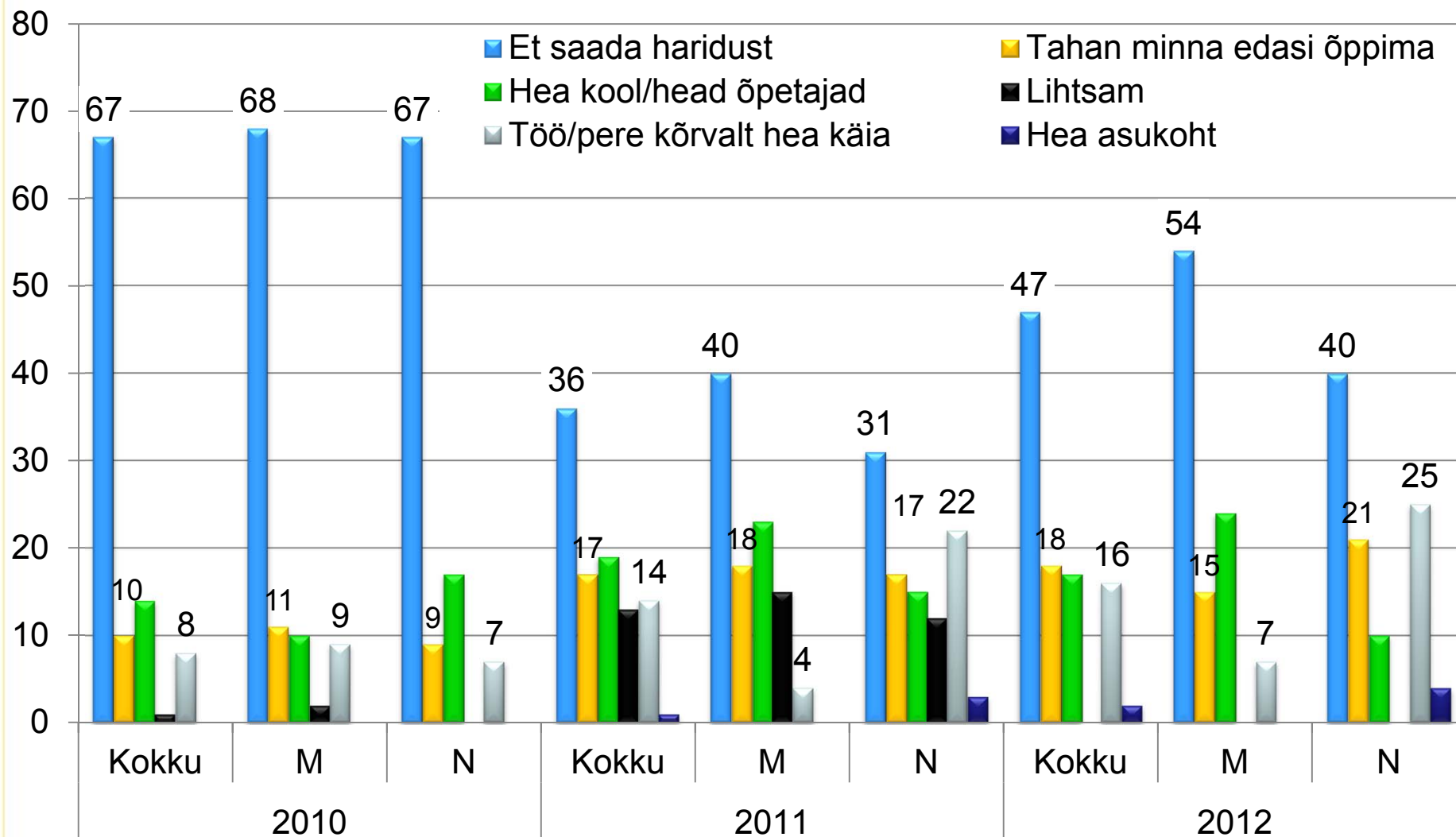

TG põhikooli tulnutest ...

Miks soovitakse õppida TG-s ?

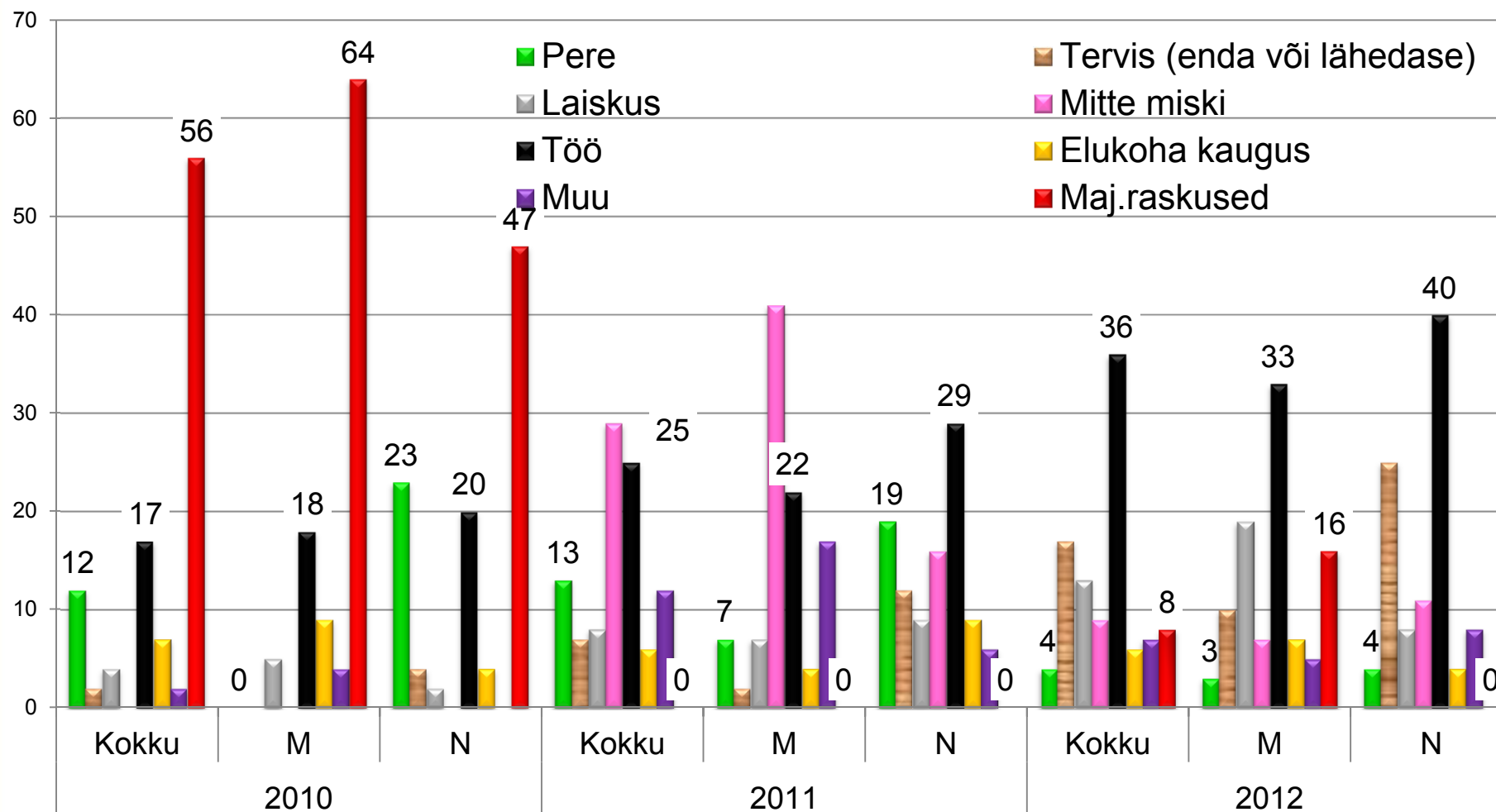

Tg-e kaitseks EV-s

Heiki Kiidli 2012

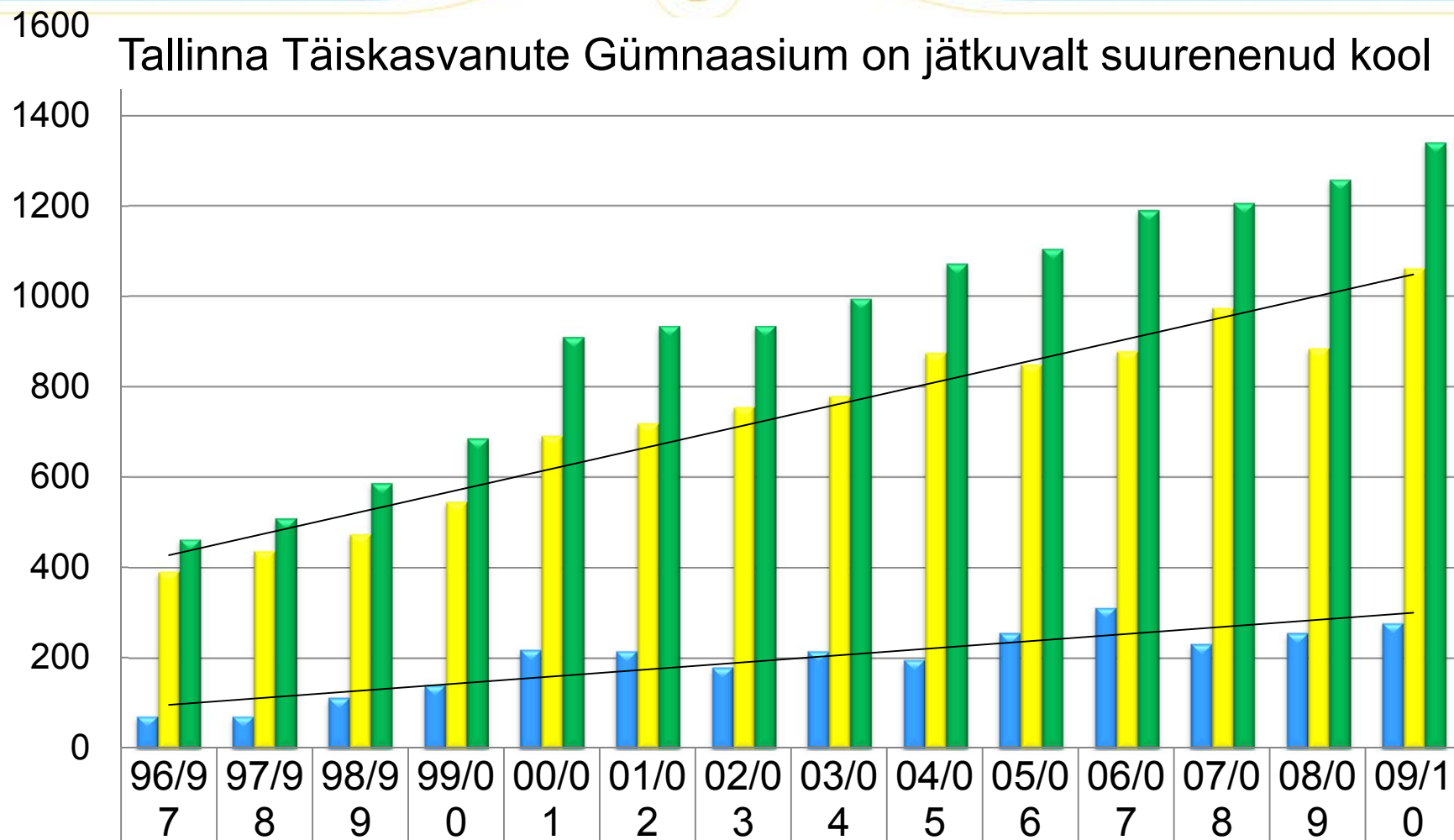

Õppes osalemist takistab...

Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium on jätkuvalt suurenenud kool

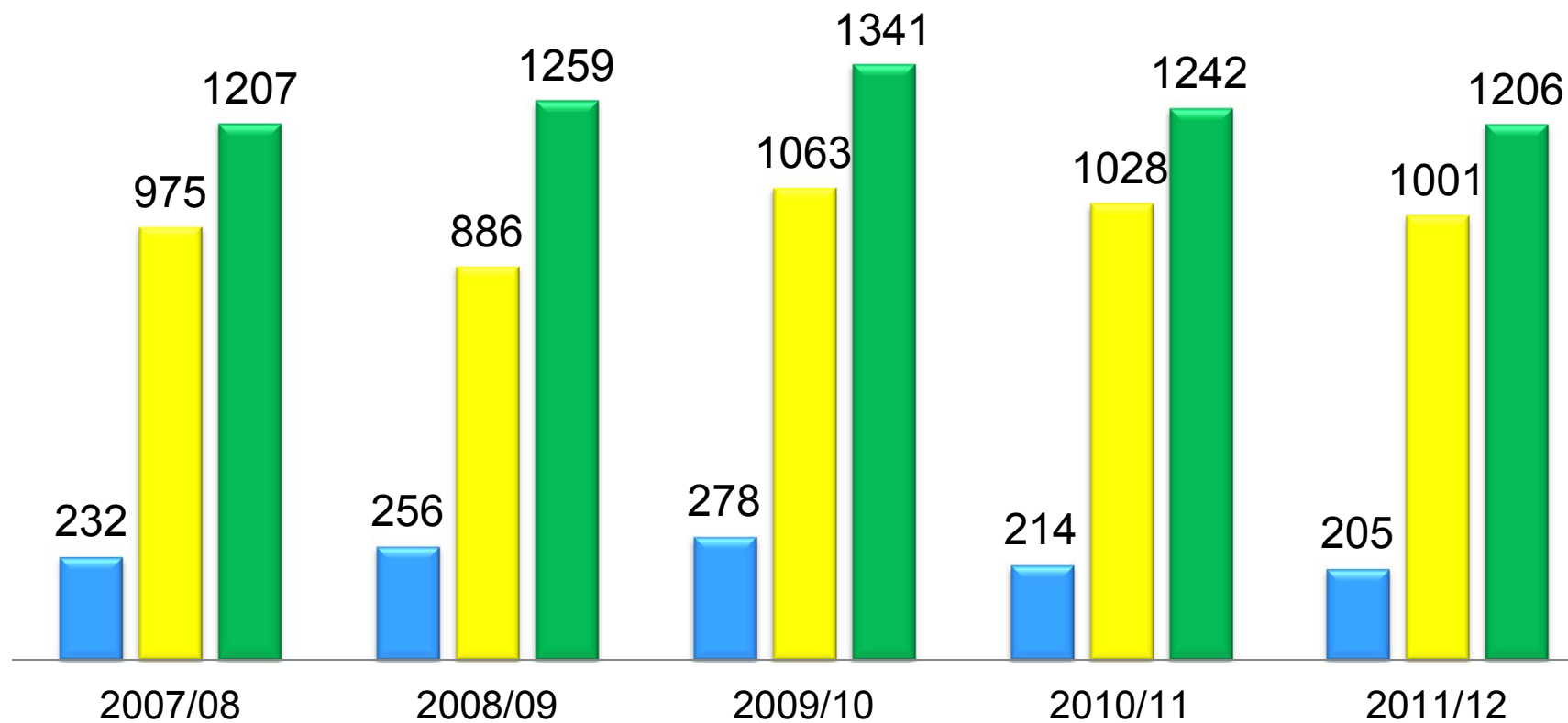
■ Põhikool	72	72	113	141	219	216	180	216	197	256	312	232	256	278
■ Gümnaasium	392	438	475	546	692	720	756	780	876	850	879	975	886	1063
■ Kokku	464	510	588	687	911	936	936	996	1073	1106	1191	1207	1259	1341

Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium on jätkuvalt suur kool

Õpilasarvu dünaamika

■ Põhikool ■ Gümnaasium ■ Kokku

Mille poolest eristuvad tg-d päevakoolidest ? I

- Õppijad ei ole objektid vaid on subjektid
- õppijad ja koolitootajad on partnerid
- toimib humanistlik ja kliendikeskne mõtteviis
- teadmistekeskne < pädevuskeskne (tea+osk+hoiakud)
- mõistmine >> hukkamõistmine
- suhtlemine >> kohtlemine
- sotsialiseerimine >> akadeemilisus (ettevõtjad vs palgatöölised)
- õpimotiiviks ei ole hirm vaid mõistmine hea võimalus
- õpetaja ei ole aine õpetaja vaid õppija arengu toetaja
- koolitöös rakendatavad väärtuspõhimõtted on teised

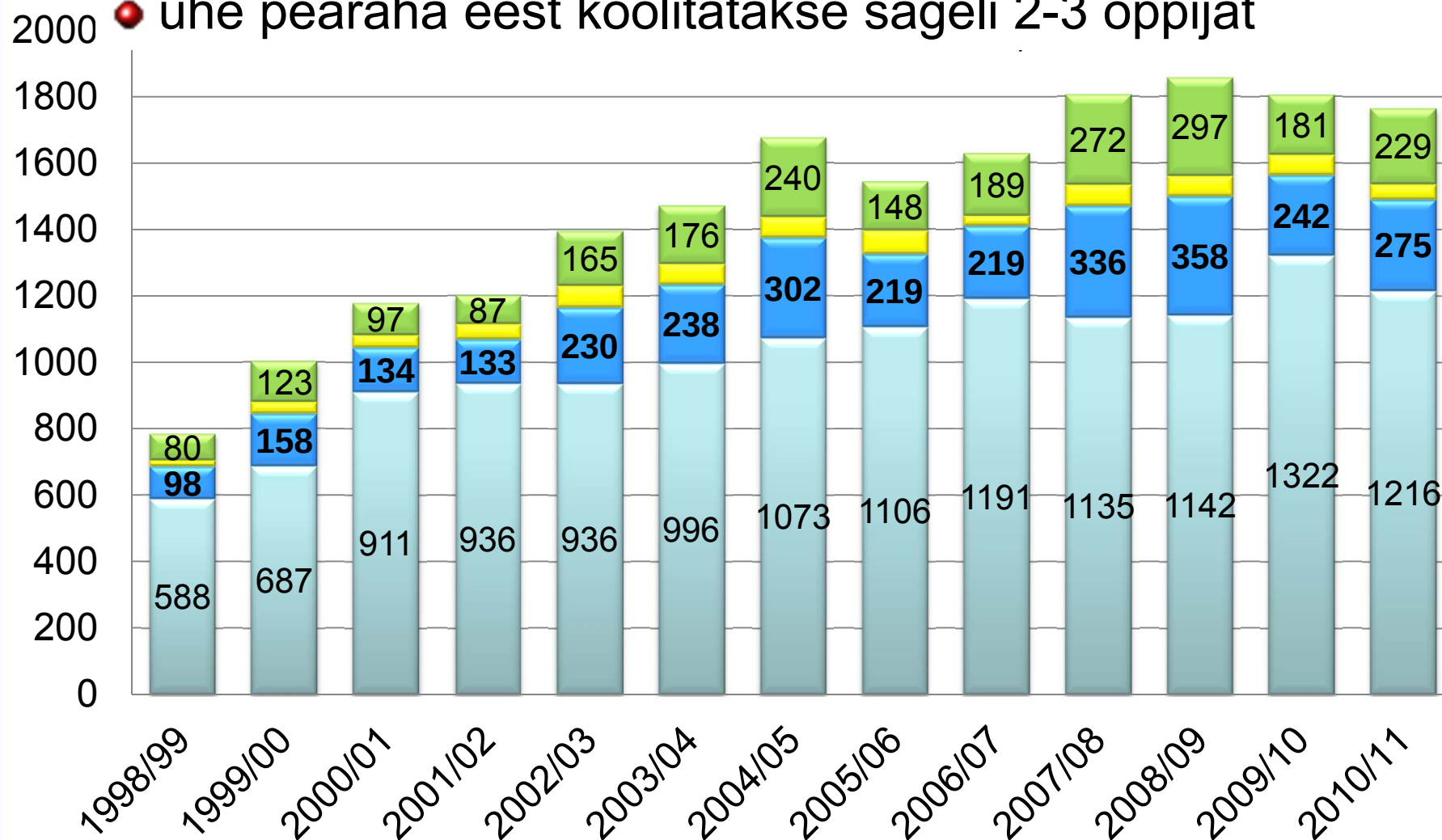

? Mille poolest eristuvad tg-d päevakoolidest ? II

- Õppijaid võetakse vastu aastaringselt vabade kohtade ...
- ühe pearaha eest koolitatakse sageli 2-3 õppijat
- kooli tulekul ei kasutata takistavaid lävendeid
- hinnete alusel kooli vastuvõtu üle ei otsustata
- õpitase selgitatakse välja ning pakutakse *tugiõppe võimal*
- antakse ajapikendust *üksikainete õppimise vormis*
- kes ei saa tundidest osa võtta, saavad osaleda konsultats, järelvastamiste klassi töös või *e-õppes*
- Re tulemusi ja kõrgkooli sissesaanute arvu ei loeta koolitöö ainsaks tulemusteks

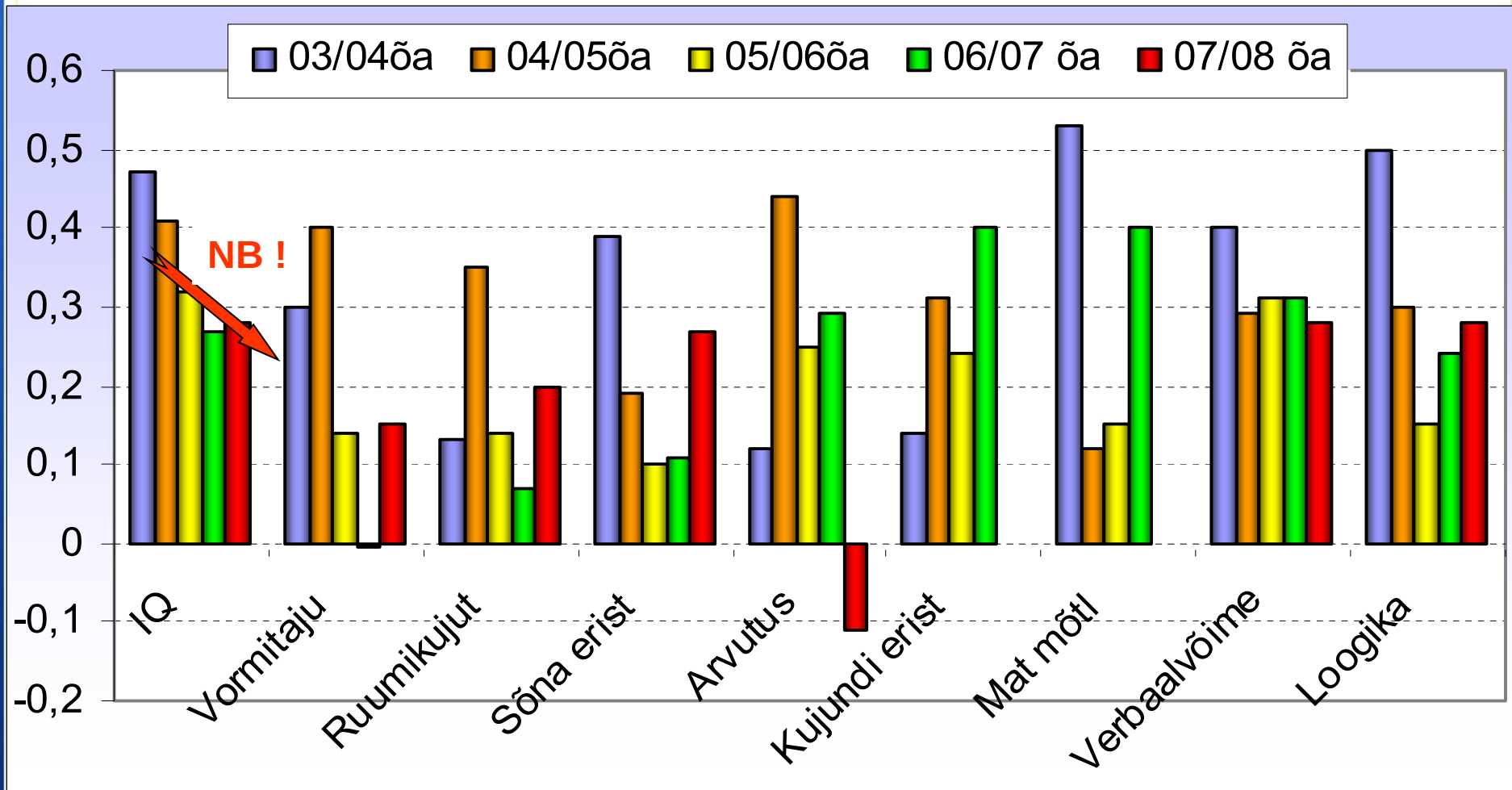

- Õppijaid võetakse vastu aastaringsest vabade kohtade ...
- ühe pearaha eest koolitatakse sageli 2-3 õppijat

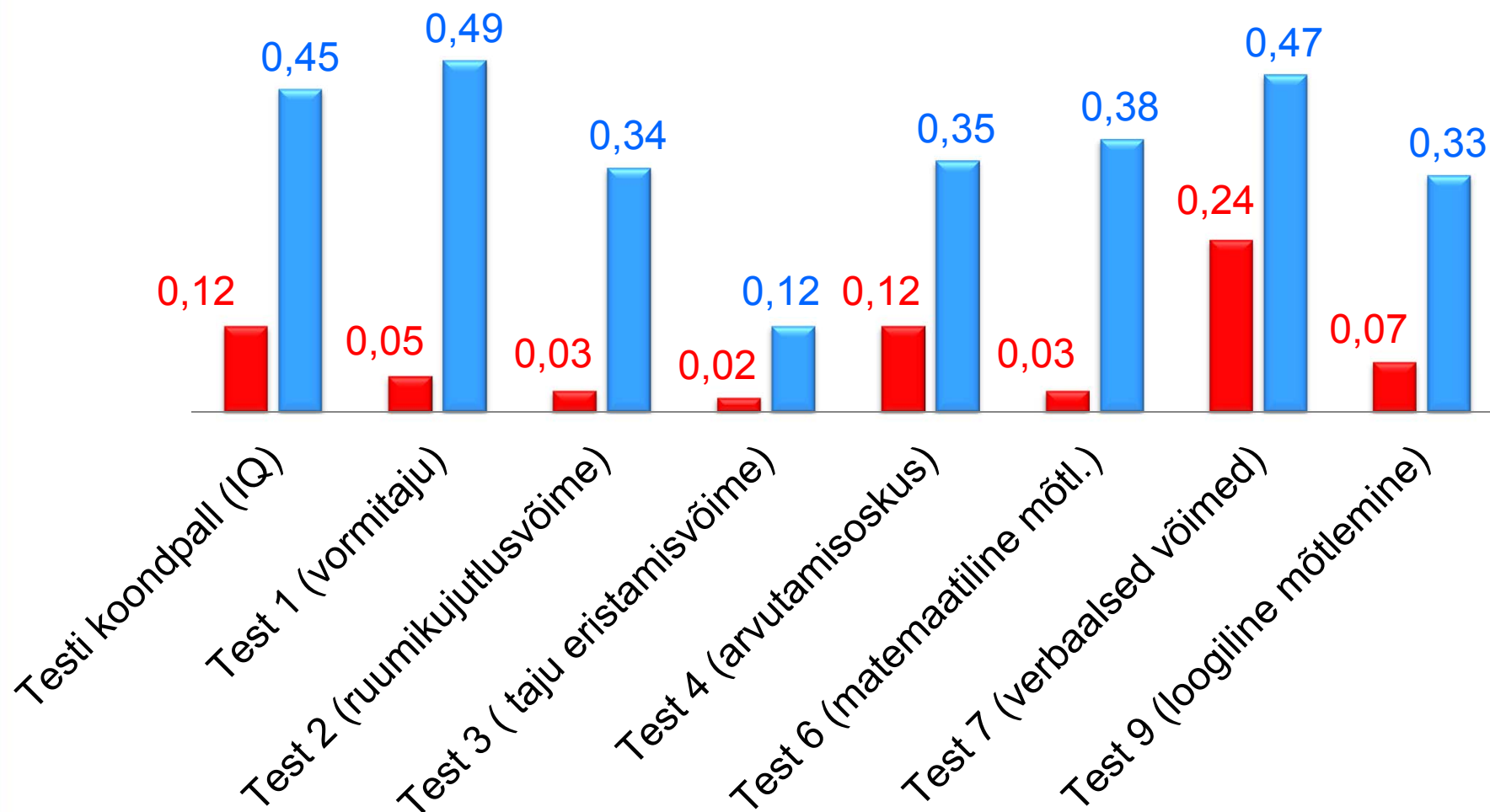

- kooli tulekul ei kasutata takistavaid lävendeid
- hinnete alusel kooli vastuvõtu üle ei otsustata

- kooli tulekul ei kasutata takistavaid lävendeid
- hinnete alusel kooli vastuvõtu üle ei otsustata

• õpitase selgitatakse välja ning pakutakse *tugiõppe võimalusi*

Päevakoolist
lahkunutele:

- avatus
- aastaringne vastuvõtt
- ei tehta takistusi
- puudub lävend
- vabatahtlikkus
- subjektsus
- partnerlus
- valikud
- vanemad õp on tugiisikuteks

TG-st lahkumise
ennetamiseks

- sõprade mõju
- töökoha tugi
- tugev side klj
- turvaline õpikeskkond
- usaldus
- osalus
- pos kogemus koolist
- eneseusu tõus

Kohandatud
õpe

- klassi valik
- õpiaja valik
- võõrkeelte v
- valikained
- järelvastam s
- üksikainete õpisüsteem
- tasandusõpe
- eelkutseõpe
- VIKO, MOODLE
- iseseisev töö

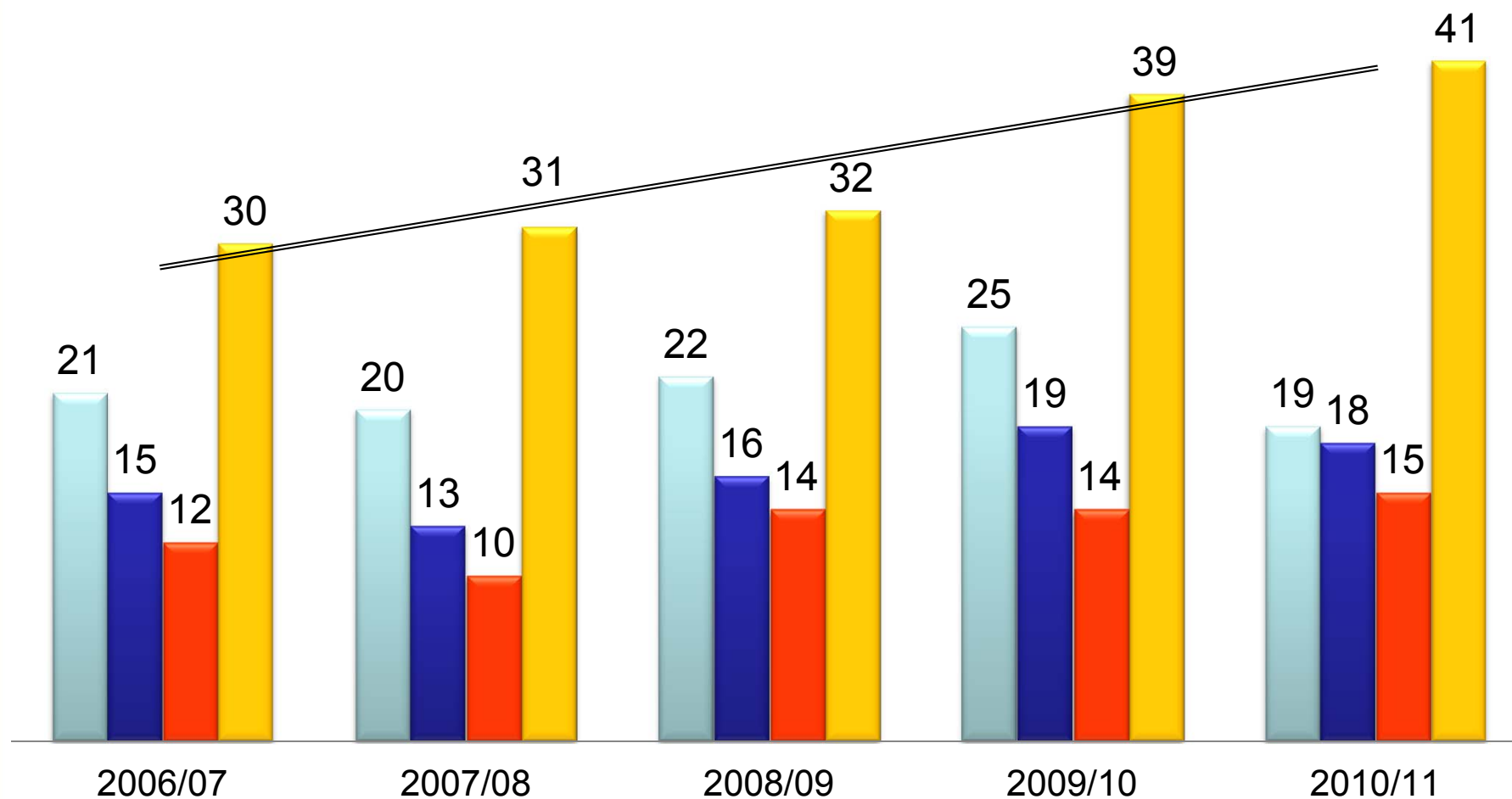
Nõustamised

- kaaslased
- õpilasesindus
- sekretärid
- klassijuhataja
- tugiõpetaja
- logopeed
- psühholoog
- sotsiaalpedagoog
- õppejuhid
- direktor

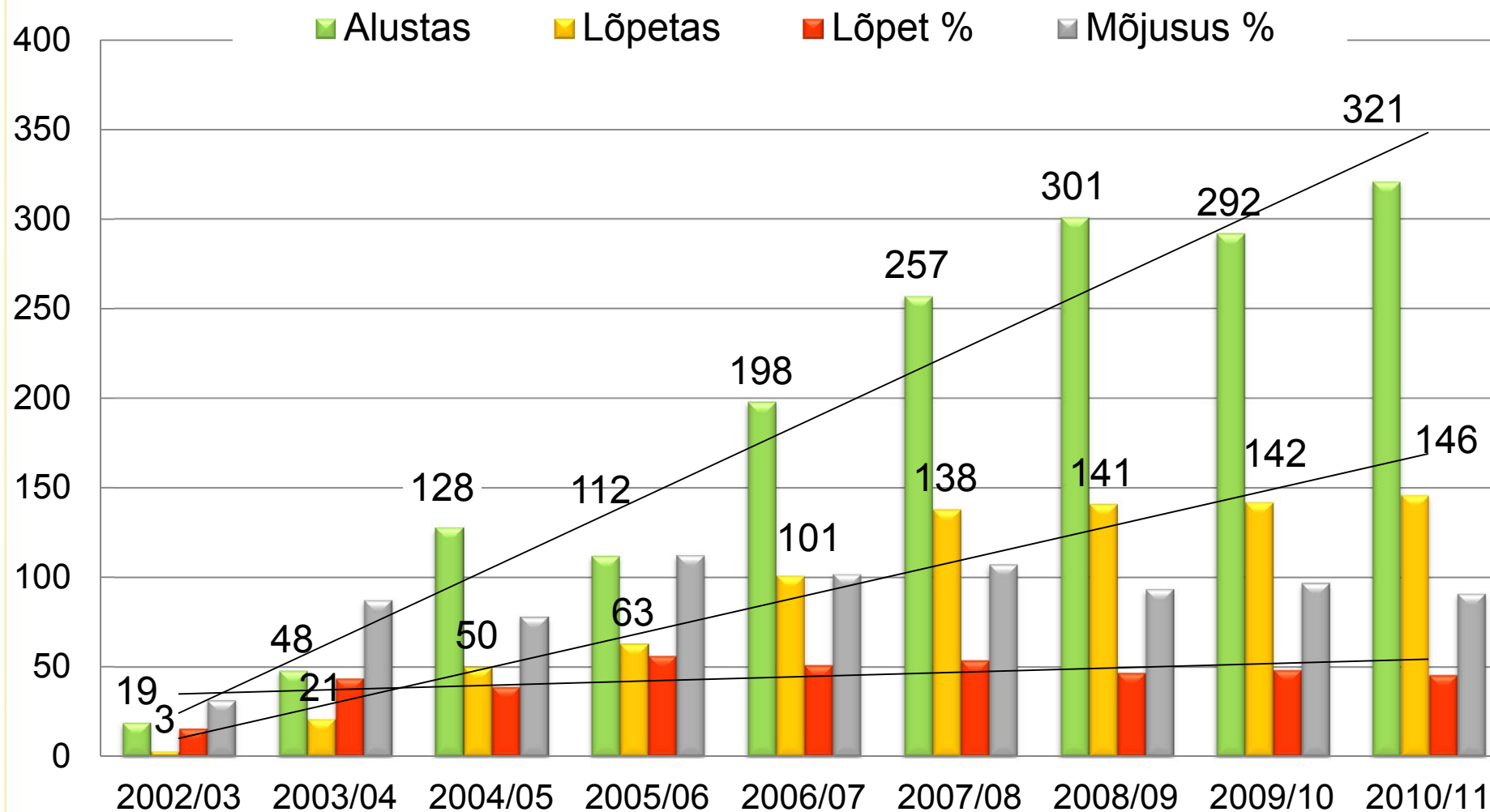
Tugiõppe tulemuslikkus

■ Vene k algkursus ■ Ingl k alg ■ Matem ■ Logop nõustam

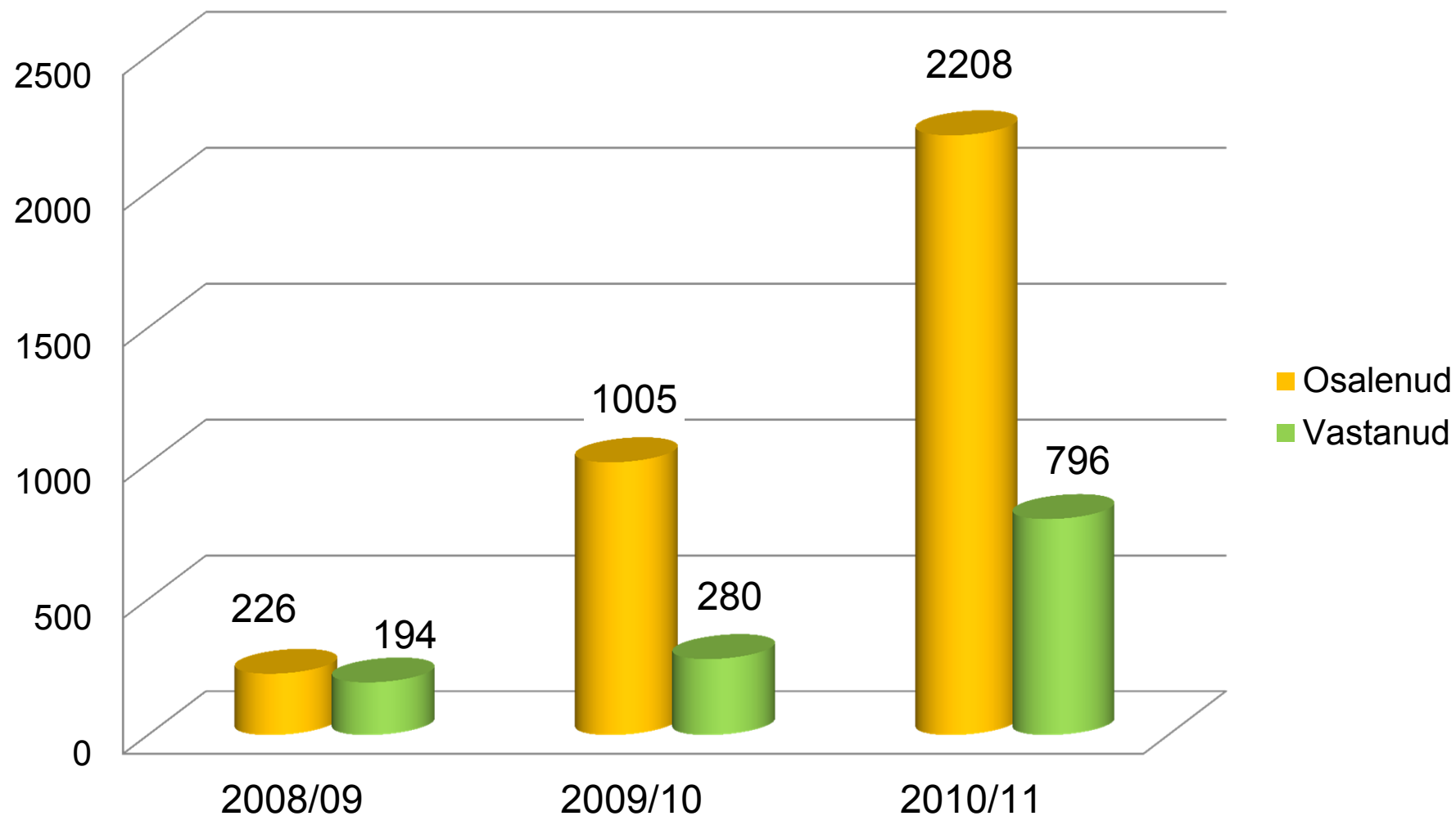

● antakse ajapikendust üksikainete õppimise vormis

- kes ei saa tundidest osa võtta, saavad osaleda konsultats, järelvastamiste klassi töös või e-õppes

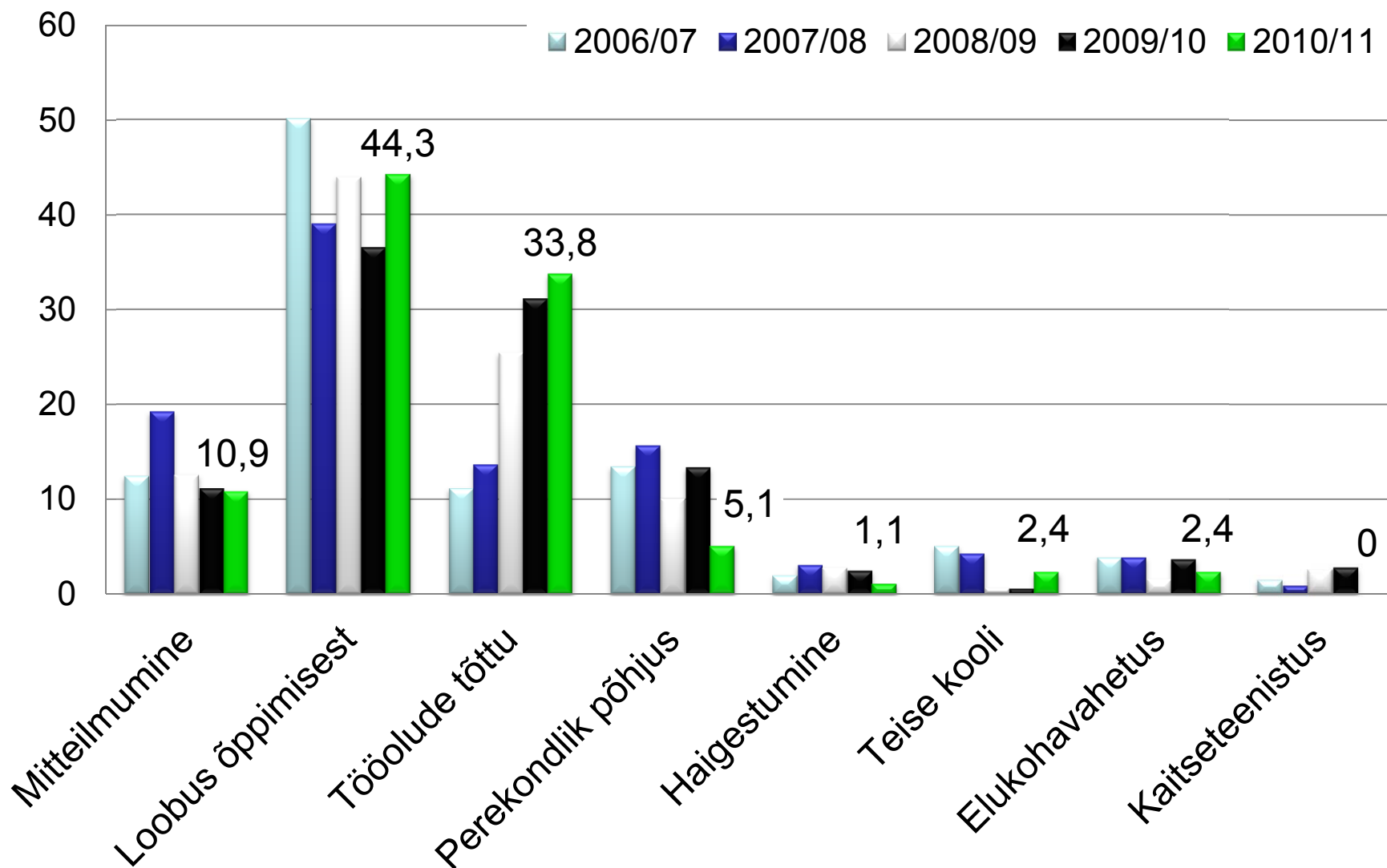

Miks on voolavus suur ?

- ◆ Puudulikud sotsiaalsed oskused: vastutusvalmidus,...
.. suhtlemisoskus, info otsimise oskus, tabeli/teksti/sh tunniplaani mõistmisoskus, kokkulepetest kinnipidamise...
- ◆ Sügavad lüngad teadmistes ainealase raudvara osas
- ◆ Arvatakse, et kõik saab korda aetud ainult arvuti teel....
- ◆ Kutsekoolidest tullakse valede erialavalikute tõttu
- ◆ Arvatakse, et tg-s saab hinded kätte ilma õppimata
- ◆ Loodetakse, et tg-s parandatakse hinded ja minnakse “päris kooli” tagasi
- ◆ Ei olda valmis ise tahtma, tegema ja vastutama
- ◆ NB! **Kool ei saa ühepoolset voolavust jms vähendada !**

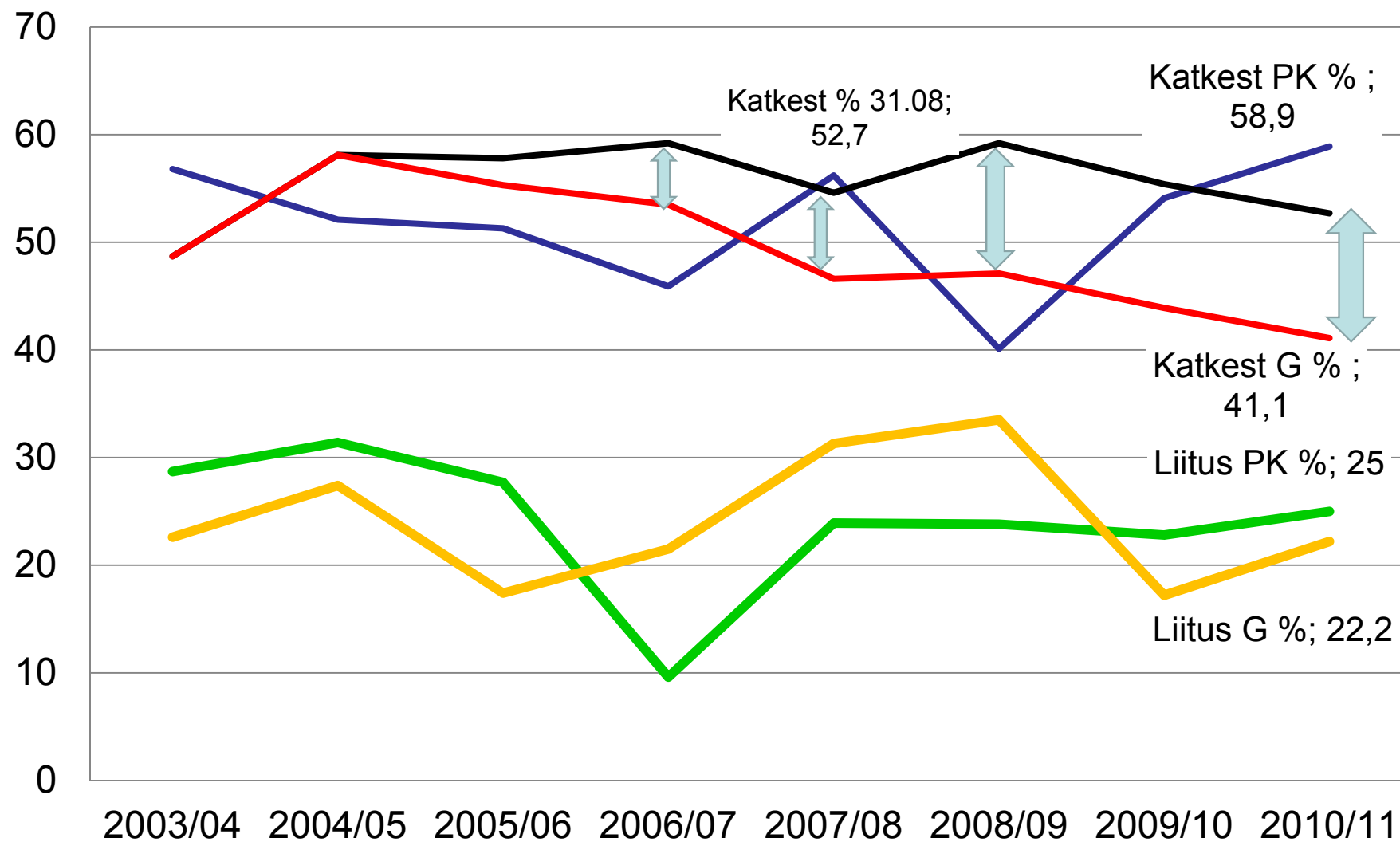

Õpingute katkestamise põhjused %-s

Voolavuse dünaamika %-s

Selgitusi õpingute katkestamise kohta:

- koolituliijate ettevalmistustase on järsult langenud;
- hinded, teadmised, arusaamine ja võimekus on üha vähem seoses (korrelatsioon langenud 0,49-lt 0,12-le);
- sügavad lüngad teadmistes ainealase raudvara osas;
- puudub oskus õppida arusaamise nimel;
- ei osata ilma mahakirjutamata teha kirjalikke töid;
- õpisuutmatus ...lahkutakse hirmust RE ees;
- peatselt saabuv kohustus sooritada RE-na matemaatikat ...
- RE tase nii **Pk** kui G astmes on oluliselt tõusnud;
- kiiresti muutuv olukord tööjõuturul, ahvatlevad pakkumised;
- hulk ebaametlikke-/ümbrikupalgapõhiseid töösuhteid.....

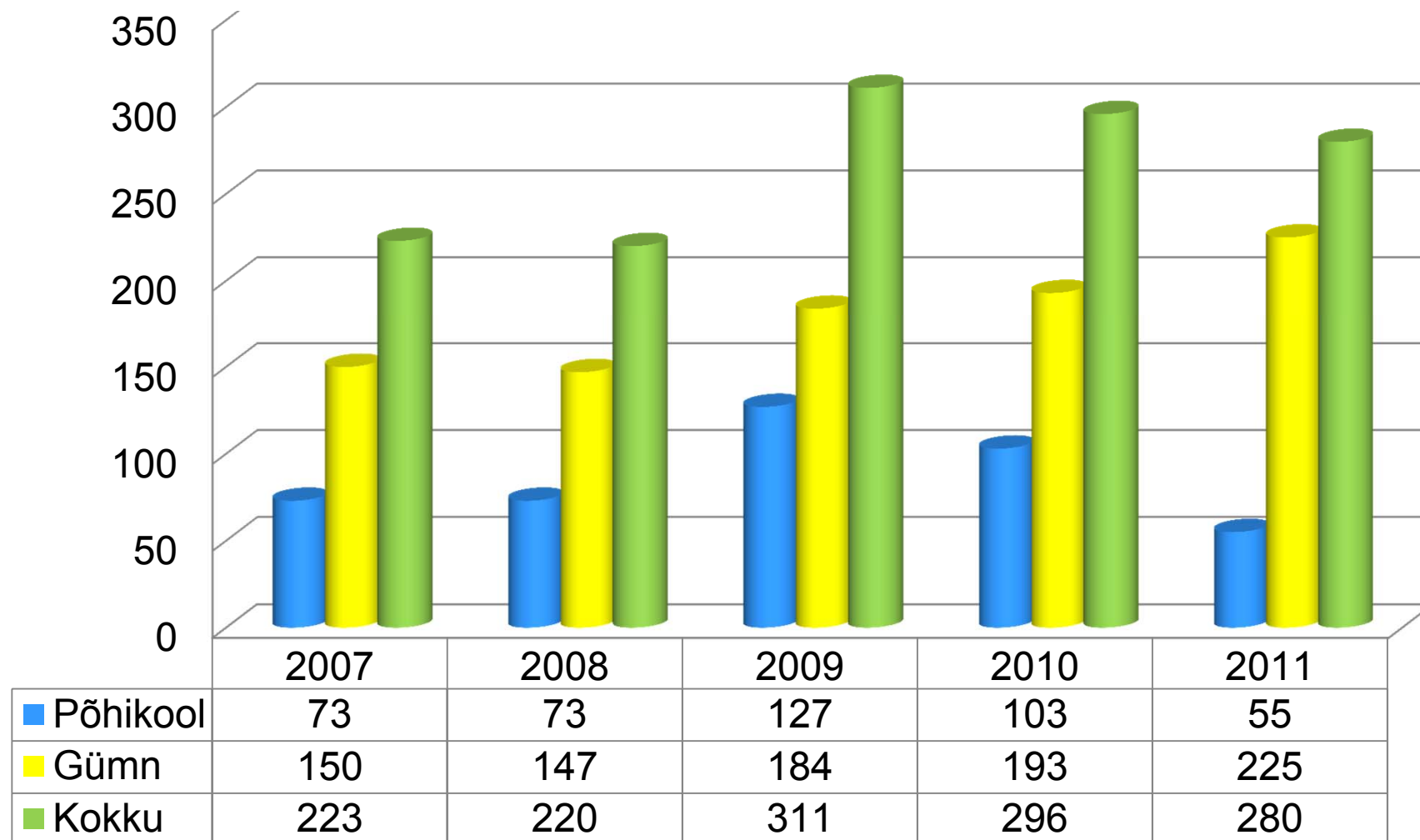

Selgitusi õpingute katkestamise kohta:

- õpingute katkestamine on **sotsiaalne probleem**;
- **nõrk kodu** on enamasti väljalangemise põhjuseks;
- õpingute katkestamine on ka majanduslik probleem;
- koolis ilmnevad vaid selle tulemused;
- kool ei saa väljalangevust ühepoolsest vähendada;
- kool saab luua ainult tugisüsteeme koolis käivatele;
- täiskasv õppijale saab luua tingimusi, pakkuda võimalust;
- tg-de õppijad ei ole koolikohustuse täitjad;
- koolis käimine ei ole tg-de õppijatele põhitegevuseks;
- täiskasvanud inimest ei saa hoida koolis kinni;
- täiskasvanute õpimotiiviks ei ole hirm;

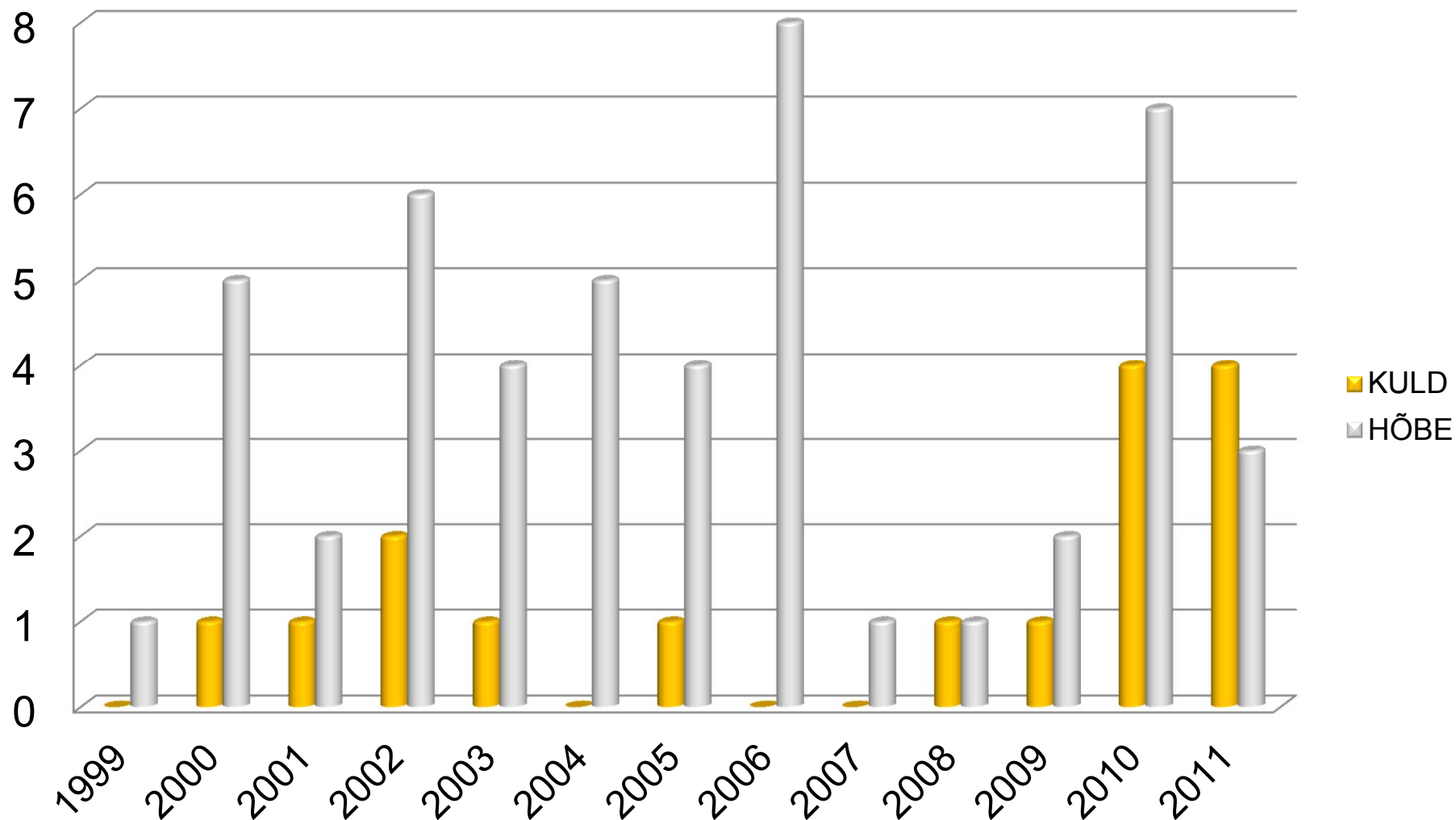

- hoolimata sotsiaalsetest, majanduslikest jm põhjustest tingitud voolavusest, on lõpetajate hulk suurem pk-st...

● hoolimata õppijate aja jaotamisest töö, kodu ja kooli vahel on nende hulgas väga püüdlikke....

See on hoopis teine kool kui päevakool, sest:

- Õppimine on siin **vabatahtlik**
- Neilt oodatakse **täiskasvanulikku käitumist**
- Neid võetakse ilma katseteta vastu**usaldatakse**
- Neile **antakse võimalus** õppida ...
- Neil on palju **vähem klassitunde** kui päevakoolis
- Nad peavad **iseseisvat tööd rohkem tegema**

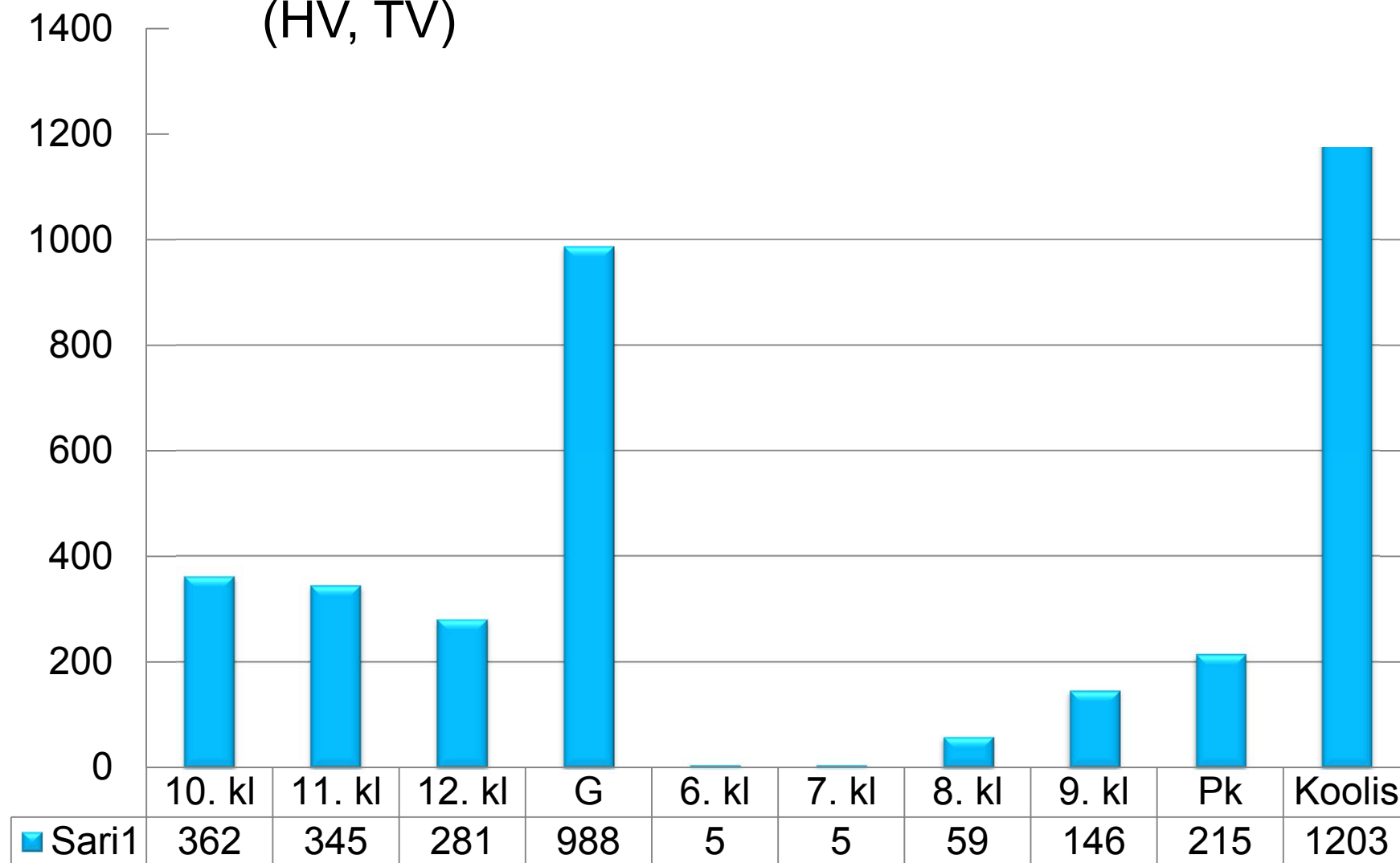

See on hoopis teine kool kui päevakool, sest:

- **Vastutus** õpitöö tulemuste- ja käitumise eest on **õppijal**
- Lapsevanemaid ei “kiusata”
- Toimub õpilasnimikirja **pidev uuendamine** (olude sunnil)
- Vajadusel kutsutakse klj abil 1 ja viimane kord korrale
- Vajadusel kustutatakse õpilasnimikirjast
- Jõuavad edasi ja lõpetavad need, **kes ise pingutavad**
- õpetatakse VÕTA põhim ka kooliõpet mittesaanuid (HV)
- õpetatakse ka väljaspool RÕK-i nõudeid (HV, TÕN)

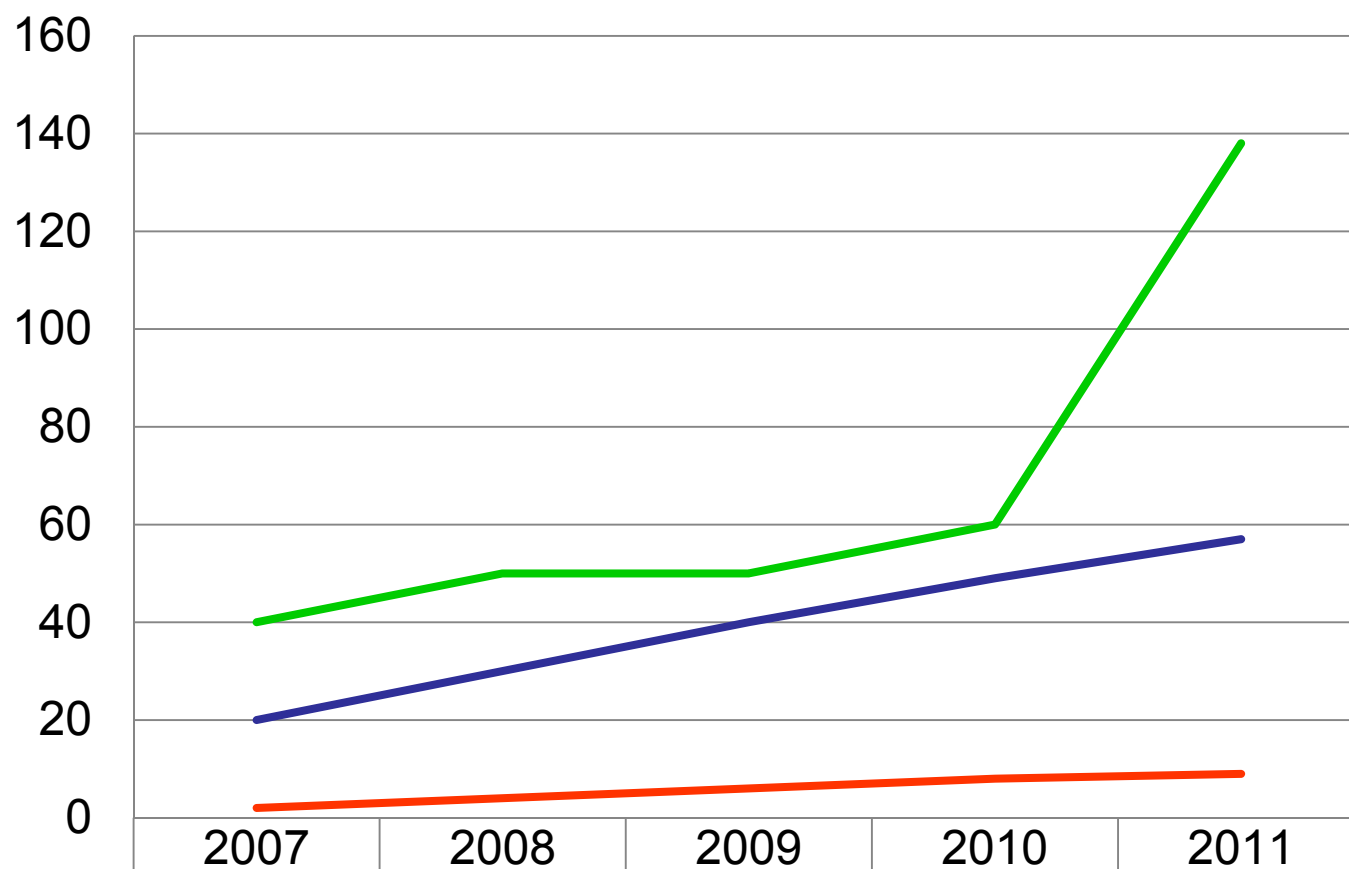

• õpetatakse VÕTA põhim ka kooliõpet mittedaanuid (HV, TV)

• õpetatakse ka väljaspool RÕK-i nõudeid (HV, TÕN)

— Andragooge	2	4	6	8	9
— TÕN-s osal töötajaid	20	30	40	49	57
— TÕN-s osal õppijad	40	50	50	60	138

See on täpselt sama kool kui päevakool, sest:

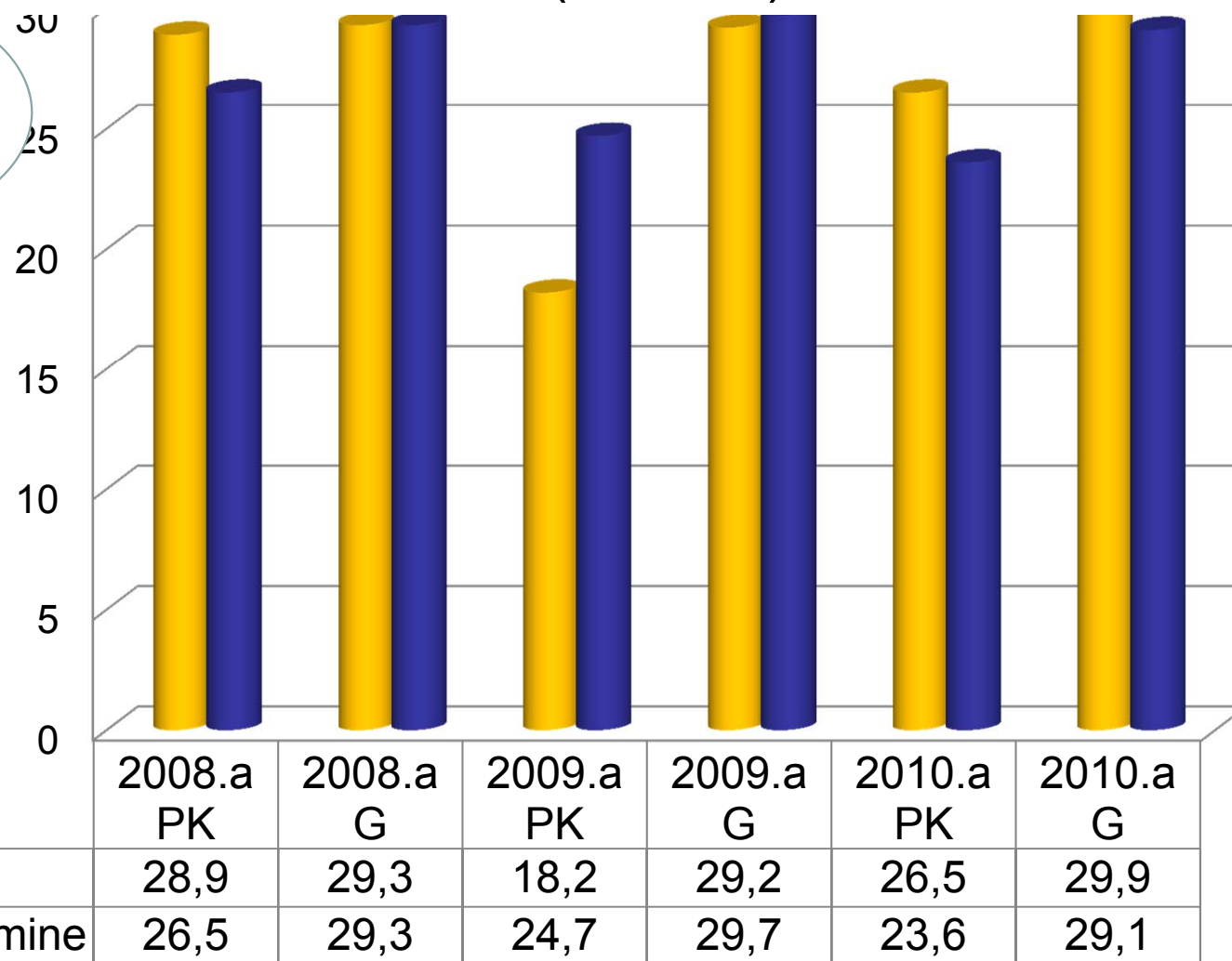
1. Õpitakse **sama õppekava** alusel
2. Õpitakse **samu õppeaineid**
3. Tehakse täpselt **samu riigieksameid**
4. Väljastatakse **samasugune lõputunnistus**
5. Lõpetajatel on võimalus minna samuti otse ülikoolidesse
6. Lõpetanute tulevikuvalikud sõltuvad omandatud H
7. Hakkamasaamine **sõltub enesetahtest** ja tehtud tööst...
8. Klasside täituvus on päevakoolidega võrreldav (suurem)
9. Edasiõppijate % päevakoolidega võrreldav

Klasside täituvus on päevakoolidega võrreldav (suurem)

Vanglates
8-12

EHIS

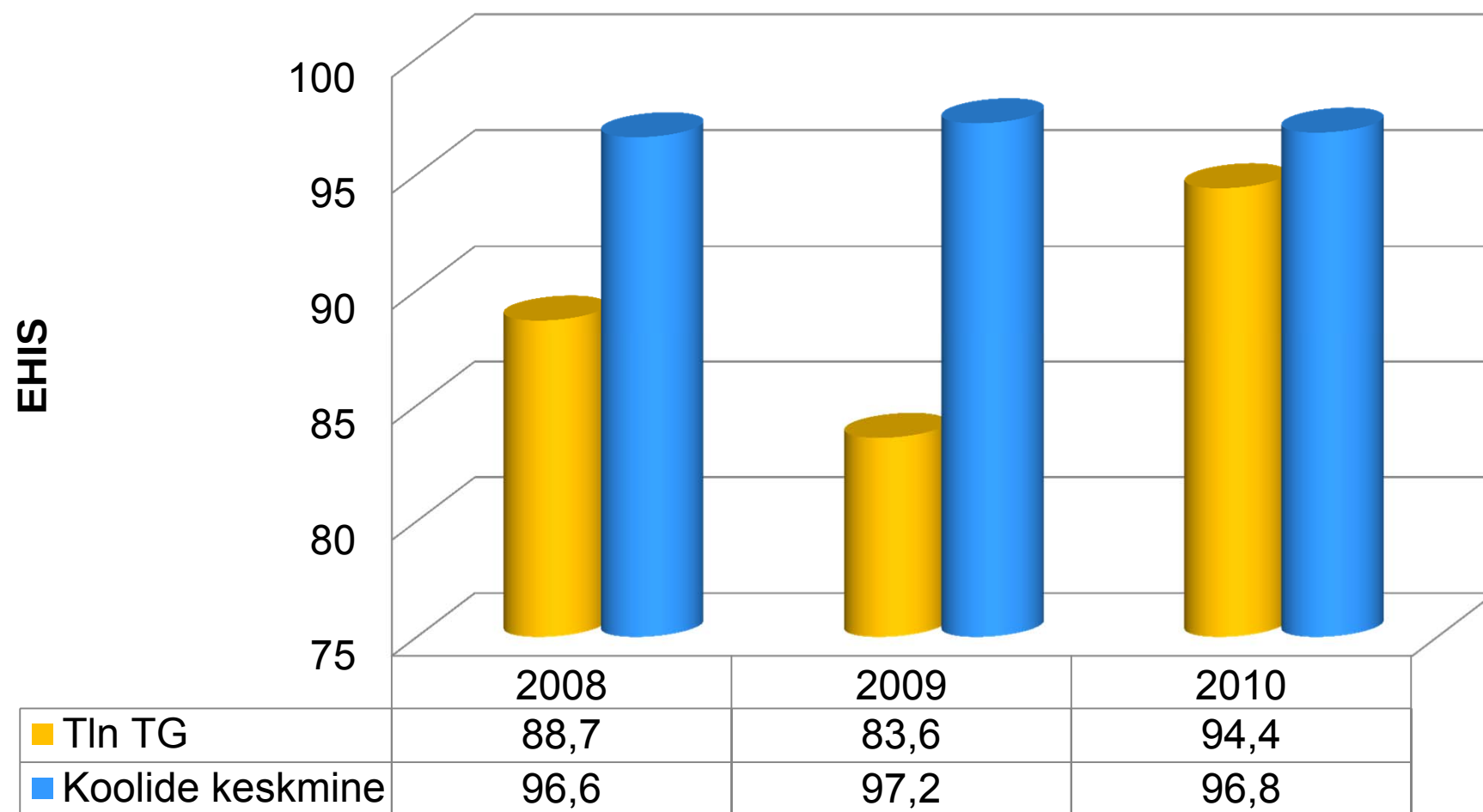

Tg-e kaitseks

Heiki Kiidli 2012

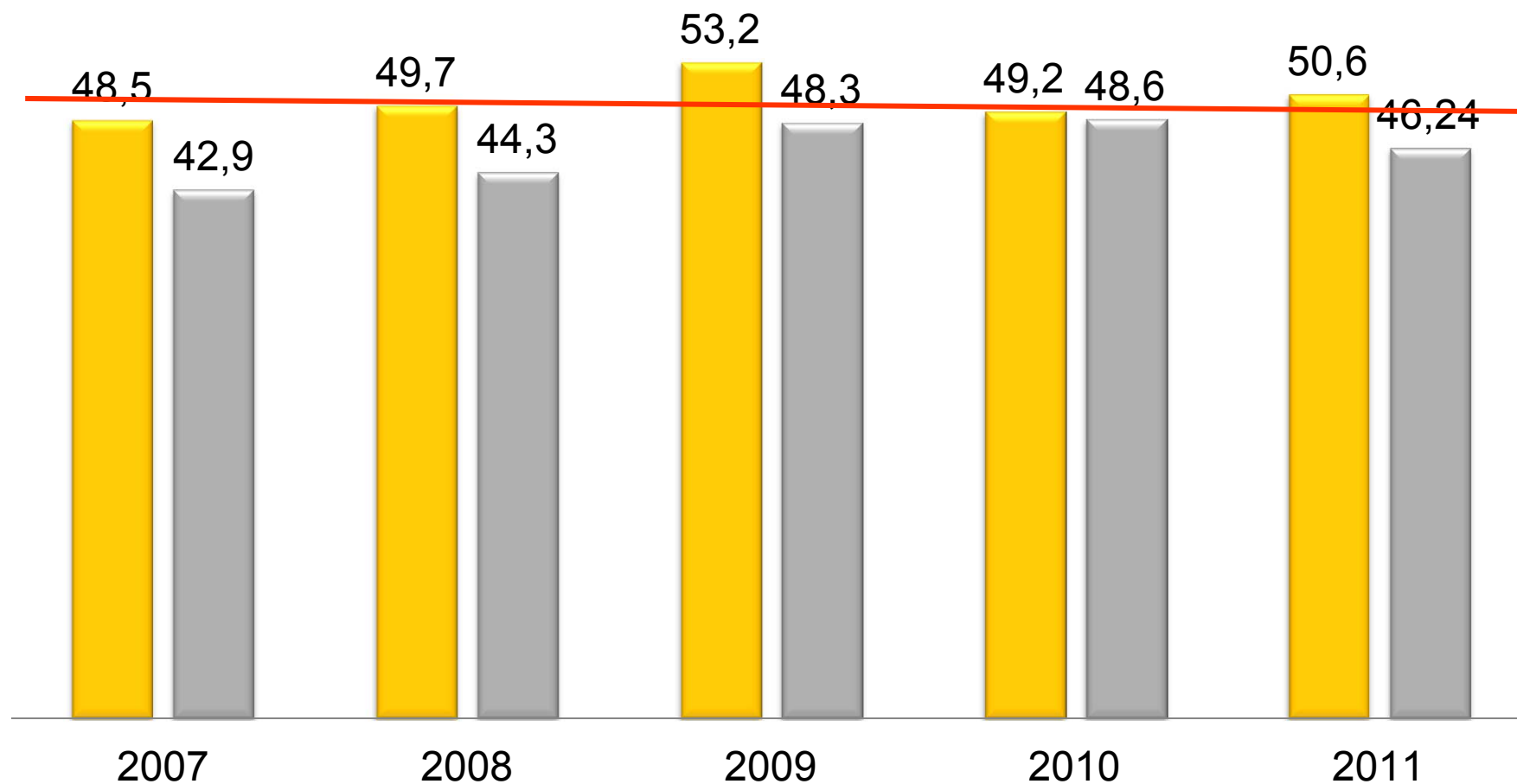

Edasiõppijate % põhikooli lõpetanutest võrreldavad

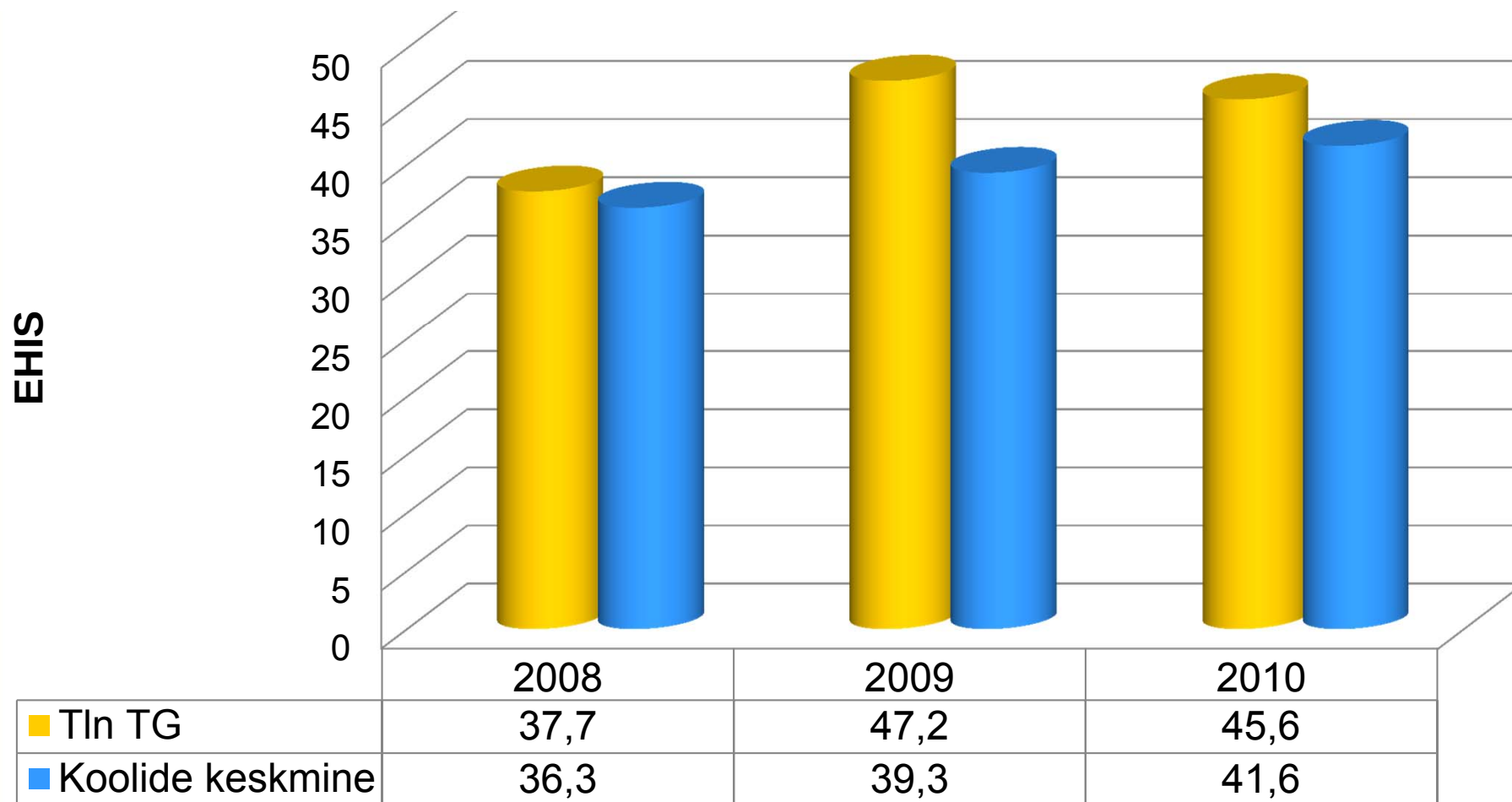

● Re tulemustega ei pea häbenema, sest need on saavutatud koolitundide vähesusest ja elutakistustest hoolimata...

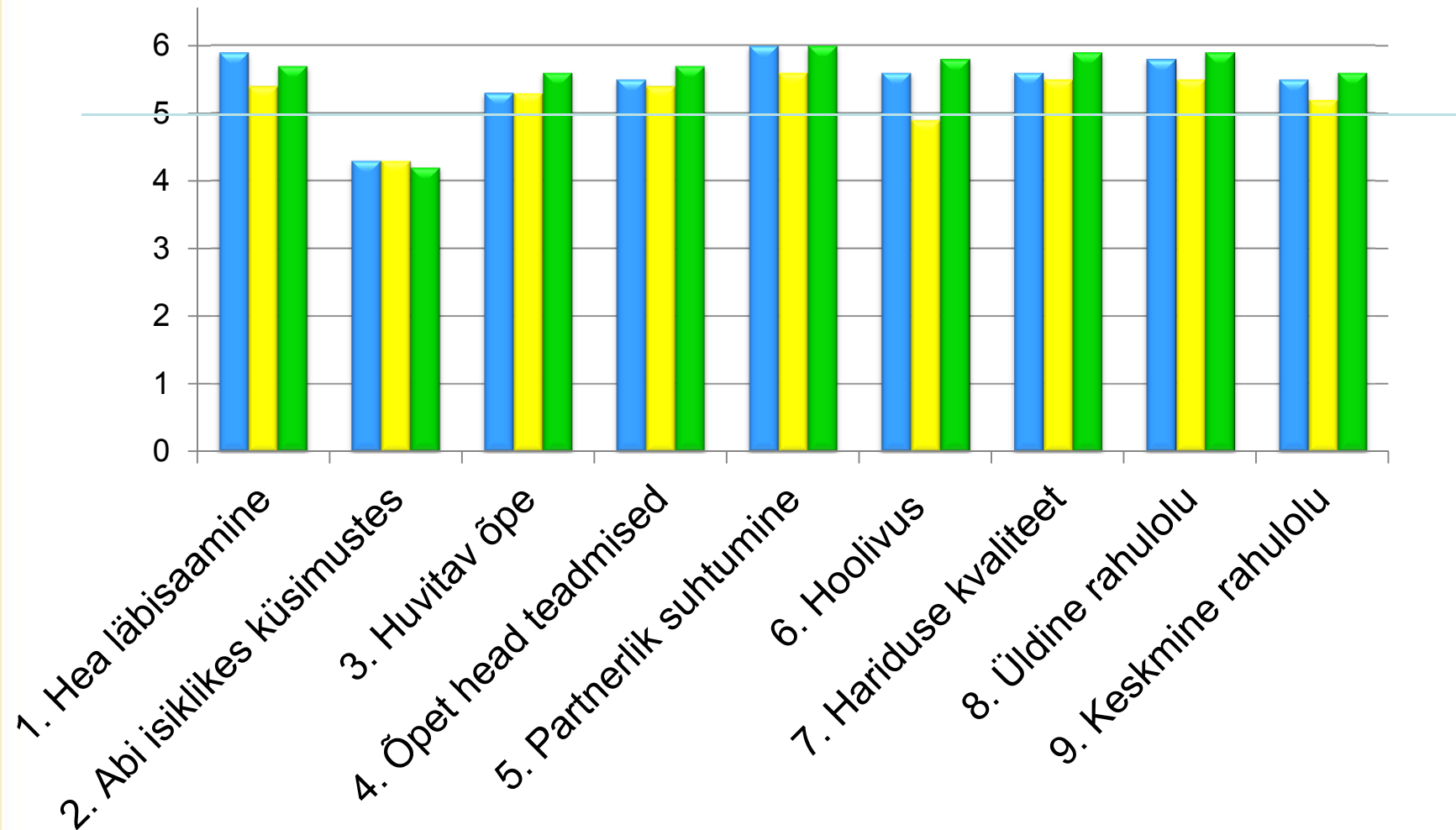

- Koheselt edasiõppijaid ja sh kõrgkooli sissesaanuid on 45%, tööl jätkajaid ~40%, ind huvidele ja sh perele keskendujaid ~15%

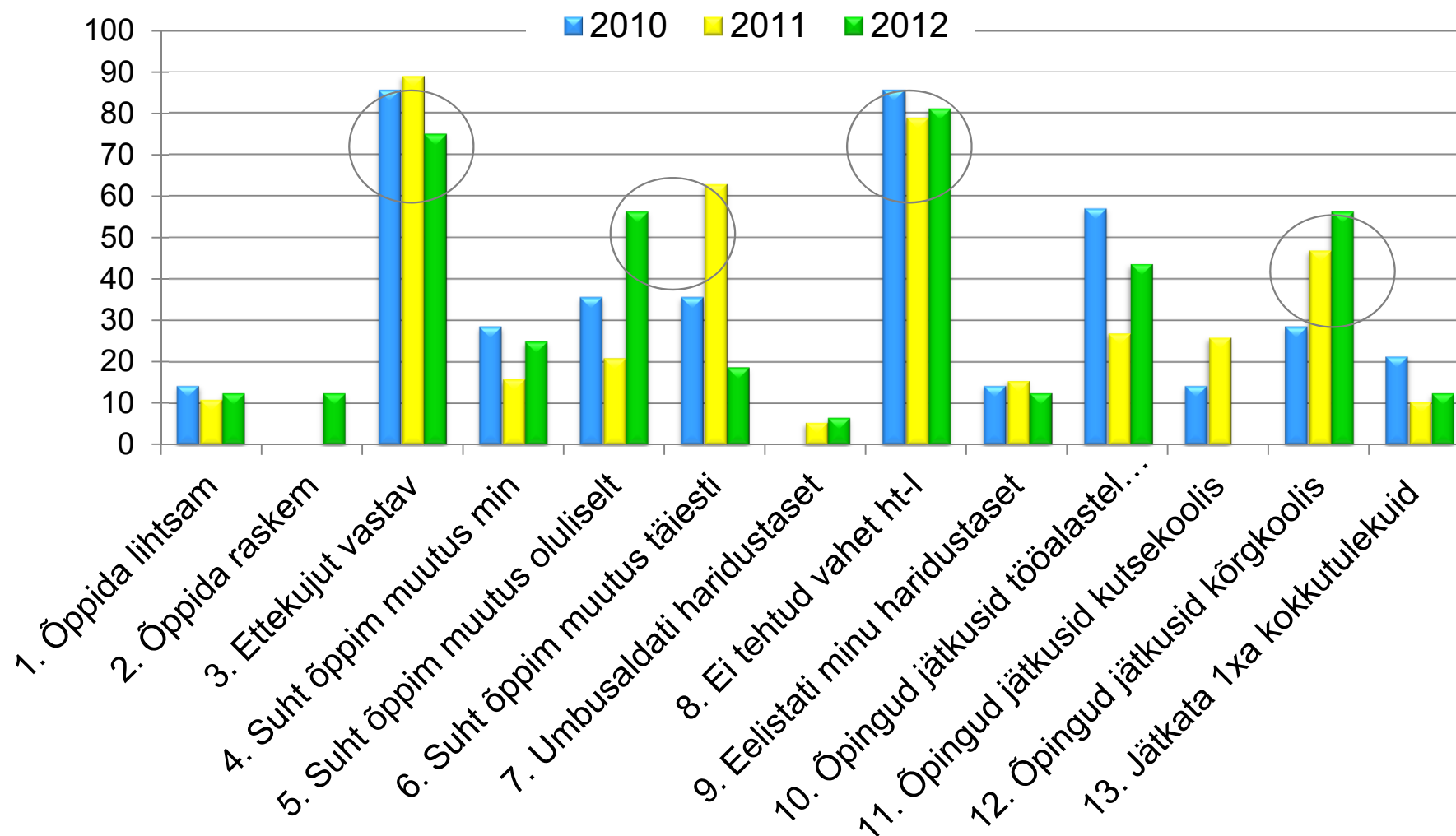

● hea läbisaamine, partnerlik suhtumine jpm tekitavad üldise rahulolu täiskasvanute gümnaasiumi suhtes....

Vilistlased on rahul ... II osa

Miks tg-d on parem lahendus kui nn õhtused osakonnad päevakoolide juures?

Eraldi koolikeskkond, kus ei.....

- ...puututa kokku endiste klassikaaslastega...
- ...pea sunnitud olema sama õpetaja "diktaadi" all...
- ...tunta hirmu kooli, klassikaaslase, õppimise vms ees
- ...suruta oma arvamust jõuga peale
- ...tänitata käitumisküsimustes
- ...arvustata õppijat kui indiviidi vaid seisukohti jms
- ...vaadata viltu, kui keegi on teistest väga erinev...
- ...peeta õppijat lootusetuks.

Miks tg-d on parem lahendus kui nn õhtused osakonnad päevakoolide juures?

Õhtused osakonnad on kunagi olnud ja ebaõnnestunud. TG on eraldi koolikeskkond, kus ...

- õppijale kui subjektile tagatakse turvalisustunne
- kasutatakse täiskasvanutele sobivaid õppemeetodeid
- noor inimene saab takistamatult olla täiskasvanu
- saab endast vanematelt vajalikke elutarkusi
- aidatakse aktiivselt suhtlema (küsimine, kuulamine, vastamine)
- aidatakse lahti saada ebakindlustundest õpiprotsessis
- usutakse, et iga õppija saab hakkama
- väärtustatakse võrdselt kõiki edasiõppimise teid
- julgustatakse (ei sunnita) elukestvalt edasi õppima ...

Jutustavas vormis...

- Tulevikuperspektiiv nr 1 – tg-d on võimelised ja valmis tegema koostööd kutsekoolidega üldharidusainete õppe korraldamisel. Väheneks õppemaht kutsekoolides ning nad saaksid paremini keskenduda erialaõppe korraldamisele.
- Tulevikuperspektiiv nr 2 – tg-d saavad vastu tulla ettevõtete ja KOV-e soovidele nende töötajaid ja/või elanikke koolitada. Rootsi näide – Göteborgi TG eelarvest üle 50% andis Volvo-kontserni poolt tellitud kursused. Eesti ühiskond, tööandjad ja ka kutsehariduskeskused vajavad rohkem keskharidusega inimesi.
- Tulevikuperspektiiv nr 3 – tg-d on suutelised lahendama ka immigrantide õppe korraldamise (nii riigikeele-, sotsialiseerumist soodustavate kursuste- ja üldhariduse valdkonnas)

Me käsitleme olulisi mõisteid kvaliteediprisma kaudu....

- Õppimine: vabatahtlik eneserikastamine. PV koostöö
- Õpetamine: õppimise esilekutsumine
- Kool: ei ole anuma täitja vaid tungla läitja
- Kooli eesmärk: huvigruppide (klientide) rahulolu
- Kooli strateegia: suhted (loomine , hoidmine, arendamine.....õppimine)
- Põhiprotsess: isiksuse areng

Minu arvates on tg-de 2-3 suurimat väärtust : U, KV, A (vt TG Väärtused)

Mida tg-s ei tehta ?

- ei võrrelda end võrreldamatutega
- ei tehta takistusi kooli tulekul ega lahkumisel
- ei rõhutata eelmist ebaõnne või - nörku õpitulemusi
- ei hirmutata, karistata ~ meil on vabatahtlik õppimine
- ei tehta takistusi klassi-, kursuse – ega õpetaja valikul
- takistusi riigieksamite valikul ~ enesekontroll dets
- ei loeta koolikvaliteedi põhinäitajaks RE tulemusi

Miks on tg-d jätkuvalt vajalikud ?

Täiskasvanute gümnaasiumid on jätkuvalt vajalikud, sest nad on...

- ...osa elukestva õppe kontseptsioonist
- ...teise võimaluse koolid; ...haridustee tupikute likvideerijad
- ...inimeste taasühiskonnastamine võimalused
- ...koolid, kus õppija on oodatud klient
- ...eraldi institutsioonina väärika nimega õppeasutused
- ...eraldi õpetajatega andragoogilise mudeli rakenduskohad
- ...võimalused käituda/saada täiskasvanule sobivat kohtlemist
- ...võimalused säilitada väärikus hoolimata hinnetest
- ...õppijatele sageli puuduvaks pereliikmeks ja tugiisikuks
- ...riigile märksa odavamad kui päevakoolid (TG nt 0,5)
- ...koolid, mis muutuvad lähiajal täiskasvanute hariduskeskusteks
- ... *Nt Tallinnas oleks lähitulevikus arukas üks kärgstruktuuriga thk (LKM)*

Me pole sugugi mingi teisejärguline kool

- THA Kvaliteediauhind 2002 üks võitjatest, statuut “Hästi juhitud kool”
- Aasta Koolitussõbralikum organisatsioon Tallinnas 2003
- Aasta koolitaja 2005 Eestis ja Tallinnas - Heiki Kiidli
- THA Kvaliteediauhind 2007 üks võitjatest, statuut “Hästi juhitud kool”
- Eesti Juhtimiskvaliteedi Auhind 2007 “Hästi juhitud organisatsioon”
- Aasta Koolitussõbralikum organisatsioon Tallinnas 2007
- Aasta õppija 2007 tiitel: vilistlased Harri Henn ja Gültšara Tarmas
- 2008 Tallinna aasta seenior koolitaja - Eevi Viirsalu
- 2008 Tallinna uus tulija - Ella Šved
- 2010 Tallinna aasta haridusasutuse juht - Heiki Kiidli
- 2011 Walter Masingu Auhind 2010 nominent – Heiki Kiidli
- 2011 Tallinna aasta õppija – meie vilistlane Gaily Hõbemägi
- 2011 Eesti avaliku sektori kvaliteediauhind silmapaistva juhtimiskvalit eest